

Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií

Jan Popelka

Bakalářská práce

Smíchovská střední průmyslová škola a její žáci v období před
první světovou válkou

vedoucí práce: PhDr. Milada Sekyrková, CSc.

Praha 2009

Chtěl bych tímto poděkovat především své vedoucí bakalářské práce PhDr. Miladě Sekyrkové, CSc. Dále pak řediteli Střední průmyslové školy na Smíchově panu Ing. Radko Sáblíkovi a paní Anně Kabelové za to, že mi umožnili přístup do archivu školy, a za jejich ochotu a pomoc.

Prohlašuji, že jsem práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a souhlasím s jejím eventuálním zveřejněním v tištěné nebo elektronické podobě.

V Praze dne XX.Y.200X

.....
podpis

Úvod.....	5
Prameny a literatura.....	6
Vývoj průmyslových škol a založení C. k. státní průmyslové... školy na Smíchově.....	9
Stručná historie Smíchova a jeho průmyslu.....	13
První ředitelé: Emanuel Hertik a František Péro.....	16
Obecný popis tabulek s daty.....	19
Mistrovské oddělení elektrotechnické.....	21
Mistrovské oddělení strojnické.....	25
Oddělení stavitelské.....	29
Závěr.....	35
Tabulky s daty.....	38
Seznam obrazových příloh.....	67
Obrazové přílohy:.....	68
Seznam pramenů a literatury.....	79

Úvod

Když jsem přemýšlel o tom, jaké téma bakalářské práce zvolit, měl jsem základní kritérium, že se bude jednat o práci z historie. K tomu se ale přidružil i můj zájem o lidi a jejich kulturu. Navíc jsem svůj celý dosavadní život prožil na Smíchově, a tak, když se naskytla možnost zvolit si téma, které všechny tyto zájmy spojuje, byla má volba jasná. Rozhodl jsem se, že bych rád zjistil něco o své rodné čtvrti. Nakonec z toho vykrystalo téma práce Smíchovská střední průmyslová škola a její žáci. Když jsem se začal zajímat o tuto druhou střední průmyslovou školu v Praze, zjistil jsem, že přímo ve škole se nachází poměrně zachovalý archiv s katalogy studentů již od počátku školy. Rozhodl jsem se, že jeho část zpracuji. Vybral jsem hned první období této školy a to od jejího založení v roce 1901 do začátku první světové války. Z informací, které se daly o žácích získat a které budou dále popsány a rozebrány, jsem se snažil dozvědět se něco přímo o nich i o jejich zázemí. Detailně jsem zpracoval data o veškerých studentech této školy v letech 1901-1904 a pro porovnání a vývoj ještě v letech 1910-1914. Ale abych dodal práci širší koncept, věnoval jsem se v první části také stručné historii Smíchova a hlavně jeho průmyslu. Pokusil jsem se rovněž nastínit stav a vývoj středního průmyslového školství. Ve své práci se také zmiňuji o historii školy samotné a o jejích prvních dvou ředitelích. Především o druhém řediteli, který na škole působil v závěru období, o které se zajímám. Tímto ředitelem byl inženýr František Péro.

Prameny a literatura

Stěžejní část práce vznikla díky dochovanému archivu, který se nachází přímo na Smíchovské průmyslové škole. Díky laskavosti jejího ředitele a dalších mi bylo umožněno tento archiv zpracovat. Archiv obsahoval katalogy studentů již od založení školy. Tyto katalogy obsahovaly zásadní informace pro mou práci (viz obr. příloha 1). Vzhledem k faktu, že se archiv nacházel na tmavé nevytápěné půdě, bylo zpracování dat poněkud obtížné. Byl jsem nucen odnést postupně veškeré katalogy z let 1901-1914 na světlejší místo a pořídit jejich fotografie. Celkově jsem tak pořídil cca 4000 snímků, které jsem následně zpracovával doma. Katalogy obsahovaly informace o vyučovaných oborech a kurzech, o jednotlivých předmětech těchto oborů a jejich vyučujících a také o počtech studentů a jejich prospěchu. Zásadní ovšem byly informace o studentech samých, z nichž bylo možné nastínit jejich sociální a geografický původ. Část snímků byla také použita jako dokumentační příloha.

Bohužel jakékoli informace o škole samotné z let jejího vzniku se v Archivu hl. města Prahy nedochovaly, nachází se zde dochované dokumenty o Smíchovské průmyslové škole až od roku 1944. Jedná se o fond Smíchovská střední průmyslová škola NAD č. 881. V Národním archivu jsem ve fondu č. 871 Ministerstva kultu a vyučování v kartonech č. 700-703 našel převážně komunikaci mezi školou a úřady. Jedná se o různá nařízení směrem ke škole a žádosti školy. Schvalování rozpočtů atd. Většina fondu je v německém jazyce. Fond obsahoval zajímavé údaje o přípravách založení školy. Další informace o počátcích školy jsem našel ve výročních zprávách školy, které jsou uloženy v Národní knihovně.

Materiály o Františku Pérovi jsou z archivu Národního technického muzea v Praze. Jedná se o fond č. 25.

Střední průmyslové školství je poněkud opomíjená součást historiografie středních škol. Byl jsem proto nucen hledat informace z jiných zdrojů, které se o něm alespoň zmiňují. Obecně o středních školách v období 1867 - 1918 pojednává ve své knize *Študáci a kantoři za starého Rakouska* Kateřina Řezníčková. Ta klade důraz na studenty jako takové, což byl záměr i mé práce. Další knihou, která nastiňuje vývoj středních škol, jsou *Dějiny školství a pedagogiky* od Miroslava Somra a kolektivu. Autorem, který se tematikou školství široce zabýval, byl Jan Havránek. Pro svou práci jsem použil jeho příspěvek *Školy a jejich žáci v Praze v 19. a 20. století*, který přednesl na konferenci „Škola a město“ konané ve dnech 5.- 6. října 1992. Ze sborníku této konference jsem použil i text Radima Palouše *Pohled na dějiny školství z hlediska filosofie výchovy*. Kniha, která se ukázala nedocenitelnou, byl sborník *Sto let Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách 1833-1933* (red. Bedřich Mansfeld), kde je pojednáno o vývoji středních průmyslových škol. Průmyslové a odborné školy zmiňuje i kniha A. Faimonové *Dějiny školství rakouského po roce 1848* a práce J. Šafránka *Školy české: obraz jejich vývoje a osudů*. Pro obecné části své práce jsem použil také práci V. Lomiče a P. Horské *Dějiny Českého vysokého učení technického*. O průmyslovém školství také pojednává příspěvek J. Brabencové ze sborníku *Studie k sociálním dějinám*.

Druhou částí literatury, kterou jsem využil pro svou práci, jsou knihy o historii Smíchova. První z nich byla kniha Timoteuse Č. Zelenky *Pražská předměstí*, kde je kapitola věnovaná nejstarším dějinám Smíchova. Další byla publikace *Knihy o Praze 5*, jejíž editorkou byla Dagmar Broncová. Tato kniha pojednává skutečně obecně o celé Praze 5 a věnuje se mnoha aspektům jejího života. Užitečnou byla kapitola *Továrny a továrníci*, jejímž autorem je Milan Polák a především kapitola pojednávající o historii školství v Praze 5 *Ze školních škamen*

od Jaromíra Adlta, kde je stručně nastíněna i historie C. k. státní průmyslové školy na Smíchově. Z obecnějších prací jsem použil knihu *Praha* od Václava Ledvinky a Jiřího Peška a také trojdílnou práci Františka Rutha *Kronika královské Prahy a obcí sousedících*. Co se průmyslu na Smíchově týče, byla podnětná i kniha Jana Jungmanna *Smíchov, město za Újezdskou branou*.

Vývoj průmyslových škol a založení C. k. státní průmyslové školy na Smíchově

Na podporu českého průmyslu byla založena Jednota pro povzbuzení průmyslu v Čechách. Jednota byla založena díky úsilí hraběte Dietrichsteina za podpory hraběte Chotka. Schůze zakládajících členů se konala 1. března 1833.¹ Jedním z jejích prvních kroků byla snaha o podporu vzdělávání. Její zakladatelé si správně uvědomili, že za špatnou úroveň českého průmyslu může nepříliš dobrá obecná a odborná vzdělanost výrobních vrstev. Proto se snažili o širší vzdělávání v průmyslové oblasti.

První českou průmyslovou školou byla Nedělní průmyslová škola pokračovací na Zbraslavi, kterou založil roku 1835 kníže Bedřich Oettingen Wallerstein². Škola byla založena za podpory Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách. Jedním z důvodů pro její založení byla i možnost vyzkoušet, jak nejlépe uspořádat takovéto školy. Další takové školy byly založeny i v Křivoklátě (kníže Furstenberg), Krásné Lípě, Litoměřicích a Plzni, ty však neměly dlouhého trvání.³ Vlastní škola Jednoty byla založena v roce 1837 v prostorách Jednoty v Havelské ulici. Jednalo se o oboujazyčnou (čeština, němčina) nedělní školu. Zájem o studium na ní byl značný, a proto se z nedostatku prostor vyučovalo také v Klementinu a v budově techniky v Husově třídě⁴. Její žáky tvořili převážně řemeslníci a živnostníci. Náplň výuky byla poměrně všeobecná a měla za úkol doplnit všeobecné vzdělání a připravit studující pro následné praktické vzdělání. Větší změna nastala až v roce 1857. Škola se stala školou večerní a nedělní a jejího řízení se ujal prof. Jan Evangelista Purkyně. Zároveň byla přestěhována na reálku v Panské ulici⁵. Postupně se výuka systematizovala na oddělení přípravné a odborné. Další změna se udála v roce

¹ Sto let Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách, str. 20-100

² Sto let Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách, str. 269

³ A. Faimonová: Dějiny školství Rakouského po roce 1848, str. 57

⁴ Sto let Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách, str. 269

⁵ Sto let Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách, str. 272

1882, kdy byla škola převzata do státní správy. Jejím ředitelem se stal prof. Jan Tille (1833-1897, profesor mechanické technologie na České vysoké škole technické). Škola měla oddělení stavební, strojnické, chemické i technické. Tím v podstatě kopírovala rozložení oborů na České vysoké škole technické a mohla tak napomoci v pozdějším vzdělání. Jednalo se o školu mistrovskou i pokračovací školu průmyslovou⁶. Německá oddělení na škole postupně ubývala a v letech 1891-1892 zanikla úplně a škola se stala ryze českou. Vzhledem k velkému počtu studentů byla z podnětu Jednoty založena v roce 1874 první škola pokračovací, která nebyla součástí průmyslové školy. Jejím zřizovatelem byla obec Pražská.⁷ Jednota se nadále snažila o zakládání dalších průmyslových škol, a to nejenom v Praze. Jednota se nestarala pouze o žáky, ale i o učitele. Prosadila v 90. letech 19. století učitelské prázdninové kurzy pro učitele pokračovacích škol v Praze. Kromě těchto praktických záležitostí se snažila i na politické úrovni zajistit fungování a zakládání středních průmyslových škol, a to zaváděním nových zákonů a nařízení a změnami těch starých.⁸

V roce 1901 bylo v českých zemích pět českých státních průmyslových škol.⁹

C. k. průmyslová škola na Smíchově se nachází v Preslově ulici. Přípravnými pracemi, které by umožnily její vznik, byl pověřen v roce 1897 Emanuel Hertik, který se stal zároveň jejím prvním ředitelem. Byl pověřen, aby navrhl její uspořádání a organizaci a aby zhotovil rozpočty týkající se aktivování a udržování celé školy.¹⁰ Na zbudování školy a instalaci centrálního topení, elektřiny a vody byla Ministerstvem kultu a vyučování určena částka 275 000 zlatých. Byla zřízena také sta-

⁶ F.Ruth: Kronika královské Prahy a obcí sousedících, I. str. 50 a 224

⁷ Sto let Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách, str. 278

⁸ Sto let Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách, str. 363

⁹ A.Faimonová: Dějiny školství Rakouského po roce 1848, str.164

¹⁰ První zpráva Cís. král. Státní průmyslové školy na Smíchově za školní rok 1901-1902, str. 3

vební komise jako vrchní dozor nad stavbou. Mezi její členy patřil i zástupce obce Smíchova František Puřina.¹¹ Vlastní stavbu provedla stavební firma Gregor a Stark.¹² Budova byla připravena k vyučování 2. 10. 1901. Škola se sestávala ze tří částí, dílny byly od školy odděleny a měla tři velké dvory. Hlavní část budovy byla dvoupatrová. V přízemí se nacházelo oddělení strojnické, v prvním patře elektrotechnické a ve druhém oddělení stavitelské.¹³ Součástí slavnostního otevření byla i bohoslužba konaná za účasti profesorského sboru, přijatých žáků i starosty Smíchova Aloise Elhenického v basilice sv. Václava.¹⁴ Město Smíchov poskytlo pro stavbu pozemek a podporu 200 000 K. Škola byla vybavena elektrickým osvětlením a centrálním topením.¹⁵ Byla to škola mistrovská, na které ovšem probíhaly i další kurzy. V rámci školy mistrovské existovala v prvním období školy oddělení strojnické, elektrotechnické a stavební. Kurzy pokračovací zde byly pro strojníky, elektrotechniky a řemesla stavební. Dále se na škole konaly kurzy pro učitele a další kratší kurzy.¹⁶ Podmínkou pro přijetí na mistrovský obor bylo absolvování obecné školy a několikaletá živnostenská praxe.¹⁷ Mistrovské obory byly dvouleté a skládaly se ze čtyř po sobě jdoucích běhů. Oddělení stavitelské se však dalo také studovat ve čtyřech pololetních zimních semestrech a tak trvalo čtyři roky.¹⁸ Žáci mistrovských oddělení absolvovali kromě výuky teoretické a praktické také jakési exkurze. Tak například v prvním roce školy navštívili žáci oddělení strojnického Marie-Anenské hutě v Roztokách u Křivoklátu, strojírnu Breitfeld Daněk a spol. v Karlíně a strojnické dílny Ringofferovy továrny na Smíchově. Žáci oddělení elektrotechnického by-

¹¹ Národní archiv fond Ministerstvo kultu a vyučování č. 871

¹² F.Ruth: Kronika královské Prahy a obcí sousedících, II. str. 875

¹³ První zpráva Cís. král. Státní průmyslové školy na Smíchově za školní rok 1901-1902, str. 6

¹⁴ D. Broncová: Kniha o Praze 5 J.Andlt: kap. Ze školních škamén, str.80

¹⁵ F.Ruth: Kronika královské Prahy a obcí sousedících, II. str. 875

¹⁶ Němec, Ševčík: Almanach SSPŠ

¹⁷ J. Šafránek: Školy české : obraz jejich vývoje a osudů, str. 405

¹⁸ První zpráva Cís. král. Státní průmyslové školy na Smíchově za školní rok 1901-1902, str. 35

li v továrně na výrobu karbidu pana B. Kaspra v Lobkovicích, v elektrické centrále města Kladna, v elektrické centrále na Smíchově a v elektrotechnickém závodě F. Křižíka v Karlíně. Žáci oddělení stavitelského si prohlédli novostavbu ústavu pro hluchoněmé na Smíchově, dále pak hrad Křivoklát, Kutnou Horu a zařízení Podolské cementárny.

Během první světové byla budova školy zabrána pro vojenské účely a byla využívána jako vojenská nemocnice. Vyučování probíhalo ve velice omezené míře v prostorech pražské průmyslové školy. V meziválečném období došlo k obnově a rozvoji školy. Ve dvacátých letech znovu narůstá počet žáků. Je také přistaveno třetí a čtvrté patro školy, čímž byl otevřen prostor k otevírání nových kurzů.¹⁹

Během druhé světové války bylo mnoho ze studentů odvedeno na nucené práce. Od války škola funguje nepřetržitě až do současnosti, přičemž docházelo jen ke změnám formy výuky a oborů. V současné době má Střední průmyslová škola na Smíchově dva obory. Jsou to informační technologie a technické lyceum. Jedná se o běžnou denní výuku a obory jsou čtyřleté, zakončené maturitou.

¹⁹ Němec, Ševčík: Almanach SSPŠ

Stručná historie Smíchova a jeho průmyslu

Tato kapitola by měla nastínit historický a hlavně průmyslový vývoj Smíchova. Poukázat na to, že umístění střední průmyslové školy právě na Smíchov nebylo náhodné. Mnohé továrny ze Smíchova, ale také z jiných průmyslových částí, věnovaly škole různé pomůcky či exponáty do sbírek (např. Ringofferova továrna, pivovar na Smíchově, firma F. Křižíka a další). Spjatost školy s průmyslem dokládá i fakt, že škola fungovala jako zprostředkovatel zaměstnání pro své absolventy (obr. příloha č. 2). Než ale začnu psát o Smíchově, je potřeba zmínit také další významné průmyslové předměstí Prahy, kterým byl Karlín. Nedosahoval sice takové velikosti jako Smíchov, přesto byl také zásadním a rychle se rozvíjejícím centrem průmyslu, během dvacátých a třicátých let 19. století se mnohonásobně zvětšil počet jeho obyvatel a začaly zde vznikat mnohé továrny. Na město byl Karlín povýšen v roce 1900.²⁰ Karlín měl také svou průmyslovou školu, jednalo se o školu pokračovací. Z průmyslových čtvrtí ještě pro úplnost musím zmínit Holešovice. Ty však nedosahovaly takového průmyslového významu ani velikosti jako Karlín a Smíchov a také se na rozdíl od těchto čtvrtí připojily dříve k Praze, konkrétně roku 1884.²¹

Smíchov je jedním z nejstarších předměstí Prahy. Různé zmínky o osídlení oblasti dnešního Smíchova se objevují už od 13. století. S názvem Smíchov se ale setkáme až v roce 1402, respektive 1406. Smíchov má poměrně složitý vývoj. Nevznikl z jedné osady, ale spíše spojením nezávislých území, která se vyvíjela odděleně a měla naprosto odlišné majitele, ať už církevní či světské. S tím souvisí i název Smíchov. Ten s největší pravděpodobností pochází právě od „smíšení“ obyvatel.²² I když existuje mnoho dalších a výrazně poetičtějších

²⁰ T.Č.Zelinka:Pražská předměstí, str. 52

²¹ V.Ledvinka, J. Pešek: Praha, str.505

²² T.Č.Zelinka:Pražská předměstí, str. 21

variant vzniku jeho jména. Po poboření a vypálení kláštera v Kartouzích pražským lidem se sloučily jím dosud oddělené části Smíchova. K tomu došlo během husitské revoluce. Ta měla za následek i přerodění tamějšího církevního majetku. Pole, vinice a chmelnice, které dříve patřily církvi, převzala Pražská obec a rozprodala je mezi měšťany.²³ Díky své poloze byl Smíchov také často poničen vojsky. Asi nejhorší situace nastala po Bílé hoře, kdy byl celý Smíchov takřka v troskách a dostal se do majetku Karla z Lichtenštejna a Michny z Vacínova.²⁴ K další devastaci Smíchova došlo za sedmileté války. Od poloviny 18. století se začíná měnit charakteristický ráz celého Smíchova. Z původně výhradně zemědělské oblasti začínají mizet pole a zahrady a rozmáhá se průmysl. Kromě továren a dílen dochází také k mohutné výstavbě obydlí pro dělníky, kteří sem přicházejí za prací. Jako jedno z prvních odvětví se začalo rozvíjet tkalcovství. Posléze se objevují dvě továrny na výrobu potištěné bavlny, tzv. kartounky, továrny Przi Bramova a Porgesova.²⁵ Dále Wienerova továrna na šálky, továrna na cukr a papírna.²⁶ Z dalších významných továren se objevuje Kohoutova továrna na mlýnské stroje a především Ringhofferova továrna na železniční vagóny. Smíchov se tak stává jedním z důležitých center průmyslu. V roce 1838 se stal Smíchov díky císařskému reskriptu předměstím a v roce 1903 se stal formálně městem.²⁷ Do Velké Prahy byl Smíchov začleněn v roce 1922.

Krom již zmiňovaných továren bylo na Smíchově i několik továren chemických. Například lékárnickými výrobky se zabývala firma Popp & Co. Z dalších to byly chemické továrny Edm. Siegla a továrna firmy Kinzelberger & Co.²⁸ Ale nejvýznamnější ze všech továren byla již zmiňovaná Ringhofferova továrna na vagóny. Ta byla na Smíchově založena v roce 1852 na pozemcích,

²³ T.Č.Zelinka:Pražská předměstí, str. 23 a D. Broncová: Kniha o Praze 5, M.Polák: kap. Z historie, str.10

²⁴ T.Č.Zelinka:Pražská předměstí, str. 26

²⁵ D. Broncová: Kniha o Praze 5, M.Polák: kap. Z historie, str.11

²⁶ tamtéž

²⁷ T.Č.Zelinka:Pražská předměstí, str. 36

²⁸ D. Broncová: Kniha o Praze 5, M.Polák: Továrny a továrníci, str.58

které zakoupil František Ringhoffer od Jana Riedla (viz obr. příloha č.3). V roce 1873 měla továrna již 2200 dělníků a 78 úředníků.²⁹ Ringoffer založil pro své dělníky i nemocenskou pokladnu a penzijní fond. Roku 1861 byl dokonce zvolen smíchovským purkmistrem. V roce 1897 dodala továrna první tramvaje pro Vinohradskou trať. Od roku 1911 se podnik nazýval Ringofferovi závody, a.s., Smíchov.³⁰

Další z významných průmyslových staveb byla Smíchovská plynárna Pražské obce, která byla postavena v letech 1854-57. Ještě nemohu nezmínit továrnu Josefa Waltra, který vyráběl nejprve kola, pak i motocykly a auta.³¹

²⁹ D. Broncová: Kniha o Praze 5, M.Polák: Továrny a továrníci, str.59

³⁰ tamtéž

³¹ D. Broncová: Kniha o Praze 5, M.Polák: Továrny a továrníci, str.60

První ředitelé: Emanuel Hertik a František Péro

Prvním ředitelem Smíchovské průmyslové školy byl Emanuel Hertik. Narodil se v roce 1854 v Měticích. V roce 1875 absolvoval českou vysokou školu v Praze. Profesně se živil jako strojní inženýr. Od roku 1878 vyučoval strojnictví na průmyslové škole pražské.³² Byl prvním ředitelem C. k. průmyslové školy na Smíchově. Působil zde v této funkci od jejího založení 1901 až do roku 1913. Po něm se ředitelem stává František Péro. Ten se narodil roku 1856 v Poděbradech, zemřel roku 1918 v Praze. Působil na Vyšší průmyslové škole v Praze. v roce 1913 se stal v pořadí druhým ředitelem C. k. průmyslové školy na Smíchově (viz obr. příloha č.4). František Péro se věnoval především stavbě lodí. Byl také široce uznávaným soudním znalcem v technických oborech.³³ Mezi jeho práce patří: *O motorech petrolejových* Praha 1894, *Jos. Ressel, vynálezce lodního šroubu* Praha 1893, *O topení uhelným prachem* Praha 1897, *Rozpočty a kalkulace elektrotechnické i strojní* Praha 1912, *Transformátory statické či nehybné : Jejich výpočet, konstrukce, rozpočet, stavba i zkoušení, s dodatkem: O bleskojemech a pojistkách pro dálková vedení o vysokém napětí* Praha 1913. Archiv Národního technického muzea v Praze obsahuje poměrně rozsáhlý fond s materiály F. Péra. Jedná se o jeho přednášky z obecné elektrotechniky pro posluchače průmyslové školy, pojednání o železářském průmyslu v severních Čechách a na Moravě, zprávu o jeho studijní cestě do Švýcar, zprávu o světové výstavě v Paříži, zprávu o jeho studiích na vysoké škole technické v Karlsruhe, dále pak jeho odborné technické posudky, žádost za úřední schválení knihy: *Rozpočty a kalkulace*, různé úřední listiny (o jeho povýšení do vyšší hodnostní třídy a navýšení platu z doby, kdy působil na pražské průmyslové škole), poděkování Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách za jeho před-

³² Otto: Ottův slovník naučný, díl 11.

³³ Archiv NTM Praha, fond č.25, Ing. F. Péro

nášku, různé výkresy strojních součástí a elektromotorů, dále pak výkresy spouštěčů a reostatů, vypínačů pro různé výkony a účely, měřicích přístrojů pro elektrotechniku, detailů trolejových izolátorů a závěsů, Dále pak plány Turbin a kotlů, jeho poznámky o geodézii, logaritmickém pravítku, poznámky o naftovém motoru Pat. Brons, souhrn jeho poznámek, plánů a výpočtů o loďarství a další nezařazené materiály, jako: průvodce střeleckým zákopem, inventář Státní průmyslové školy, dva plány záchodů, kolejnicová brzda, benzinový motor, atd.³⁴

Kromě prvních dvou ředitelů uvedu také alespoň jména dalších učitelů, kteří na škole působili v době jejího vzniku spolu s předměty, které učili a funkcemi, které zastávali. Pokud se mi podařilo o nich získat nějaké další informace, uvádím je v závorce za jejich jménem. Z prvního roku školy jsou to: Alois Dastich - český jazyk a německý jazyk, Jan Hošek - arithmetika, algebra, nauka o průmětech, knihovník (narozen 1866 v Lišné, c. k. profesor, působil jako učitel na různých školách v Písku, Praze a Novém městě na Moravě), Lad. Peprný - měřičství (narozen 1875 v Praze, zabýval se historií matematiky), Stanislav Petíra - fyzika (narozen 1872 v Mískolesích, učitel na Smíchovské průmyslové škole 1901-1920, působil od roku 1920 ve Státním ústavu pro učební pomůcky, jehož se stal později ředitelem a od roku 1925 byl inspektorem živnostenských pokračovacích škol a v roce 1927 byl jmenován v této funkci vrchním školním radou), Antonín Cechner - kreslení, stavitelství, kaligrafie, správce sbírky stavitelské (narozen 1857 v Praze, architekt a c. k. profesor), Bořivoj Svatopluk Brož - popisné strojnictví, strojnická technologie, stroj. rýsování, učení v dílnách, správce sbírky a laboratoře elektrotechnické, dílny elektrotechnické a truhlářské (narozen 1869 v Praze, inženýr strojnictví, působil na pražské průmys-

³⁴ Archiv NTM Praha, fond č.25, Ing. F. Péro

lové škole i na vysoké škole technické), Emanuel Hertik kromě zastávání funkce ředitele i vyučoval kreslení, způsobilost v dílně a strojnické rýsování, byl také správcem sbírky strojnické, dílny strojnické a kovářské.

Obecný popis tabulek s daty

V následující části práce se budu zabývat studenty Smíchovské průmyslové školy. V první části rozborem dat z tabulek jednotlivých oddělení, v části druhé jsou tabulky samotné. Tyto tabulky jsem sestavil díky dochovanému archivu na Smíchovské průmyslové škole. Tabulky obsahují data z katalogů z let 1901-1904 a 1910-1914. Jedná se v prvním období o mistrovská oddělení strojnické, elektrotechnické a stavitelské. V druhém o mistrovská oddělení strojnické a elektrotechnické a o školu pro řemesla stavební přípravné kurzy a odborné kurzy pro zedníky a tesaře. Z katalogů jsem vybral určitá data která popíšu v následující pasáži. Nezajímá mě prospěch žáků, ani jejich předchozí příprava, která byla v podstatě daná nároky školy pro přijetí. Tabulky jsem sestavoval po jednotlivých odděleních vždy pro jeden školní rok. U každé je pak uvedeno o jakou školu, oddělení a ročník se jedná.

V prvním sloupci tabulky nalezneme jméno a příjmení studenta, druhý pak udává jeho náboženské vyznání. Ve třetím je uvedeno místo jeho narození, přičemž u místních jmen obcí a měst je zachováno jejich původní znění tak, jak bylo zaznamenáno v katalogu. To se týká i částí Prahy, které k ní v době sepsání katalogu ještě nenáležely. Kde je uvedena Praha, je tím myšlena její podoba z roku 1901-1914. Místo narození studenta se nemusí shodovat s místem jeho trvalého bydliště, ale jediný další údaj o bydlišti, který se nachází v katalogu, je bydliště otce či poručníka. Vzhledem k tomu, že mi šlo o to, odkud studenti prvotně pocházeli, zvolil jsem místo narození. Ve čtvrtém sloupci je datum narození studentů. V dalším sloupci je obsažen údaj o školném. Poznámka „platí“ znamená, že si student hradil školné sám. Poznámka „osvobozen“ znamená, že mu školné bylo placeno. Po školném je v dalším sloupci zaznamenán údaj, zda student dostával stipendium či nikoliv. Poslední

sloupec obsahuje stav otce či poručníka studenta. Pro potřeby této práce nerozlišuji, zda se jedná o otce či poručníka. Jde mi o sociální zázemí studenta, proto není nutné rozlišovat, zda se jedná o otce či poručníka. Pokud jsou v tabulce uvedena dvě zaměstnání, která jsou oddělena lomítkem, byl v katalogu údaj jak o zaměstnání otce, tak i poručníka. V takovém případě uvádím obě. Jako první vždy profesi otce anebo matky - vdovy, jak je tomu v několika případech. Tam, kde je v tabulce prázdné pole, buď údaj nebyl vyplněn v katalogu, nebo byl příliš nečitelný.

Mistrovské oddělení elektrotechnické

Tabulky číslo 1-7 obsahují data o studentech elektrotechnického oddělení z let 1901-1904 a 1910-1914. Tyto roky z vybraného období jsem zvolil záměrně, aby bylo vidět změny, které případně mohly nastat. První zajímavý údaj, který ze zpracovaných dat vyplývá, je vývoj počtu studentů.

Ročník	počet studentů
1901/02	26
1902/03	32
1903/04	29
1910/11	40
1911/12	39
1912/13	41
1913/14	42

Jak je patrné, počet studentů oboru neustále rostl. V posledním roce před první světovou válkou to bylo již 42 studentů, což je téměř dvojnásobek počtu z prvního roku školy. Když se podíváme na náboženské vyznání, v první řadě zjistíme, že převládají katolíci. Z vybraných let je to téměř 93%. Kromě katolického vyznání je u studentů uvedeno i vyznání evangelické a v jednom případě starokatolické. Evangelíci jsou rozlišováni ještě na helvétské (2x), augspurské (3x) a reformované (10x). V katalogu ze školního roku 1902/03 jsou uvedeni pouze tři studenti jako evangelíci bez dalšího určení. Je zajímavé, že počet studentů s nekatolickým vyznáním klesá, v prvním roce (1901/02) jich bylo 5 a tento stav se snižoval až na 1 v posledním roce (1913/14).

Dalším z údajů v tabulce, kterou jsem sestavil, je místo narození. Zajímalo mě, odkud pocházeli jednotliví studenti smíchovské školy. Pro první rok jsem sestavil mapku s vyznačenými rodišti studentů (viz. obr. příloha 5). Bohužel v katalozích je uveden pouze název obce a správní oblast, nikoli kraj. Tedy údaj vypadá např. takto: Bratronice Král. Čes-

ké. V Království českém se však nacházejí s tímto názvem obce tři. Pokud jsem tedy nebyl schopen určit danou obec, zanesl jsem do mapy všechny varianty a označil je zkratkou názvu obce. Dvě obce jsem byl nucen úplně vynechat (Lány a Voděřady), bylo to z toho důvodu, že obcí tohoto jména se nachází na území Čech asi devět a mapka by se stala nepřehlednou. Z následující tabulky je vidět, jak vypadalo rozložení míst narození studentů s ohledem na Prahu. Odlišil jsem, zda studenti bydleli v Praze té doby, či zda žili v některé její části, která se připojila až během Velké Prahy. Poslední kolonka udává počet studentů mimopražských.

Ročník	Praha (do 1922)	Praha dnešní	mimopražští
1901/02	5	6	15
1902/03	4	4	24
1903/04	5	3	21
1910/11	6	6	28
1911/12	4	6	29
1912/13	8	5	28
1913/14	3	3	36

Jak je vidět, tak poměr pražských a mimopražských studentů zůstával v podstatě stejný až na první rok, kdy je z Prahy skoro polovina studentů a na poslední rok 1913/14, kdy je studentů z Prahy výrazně méně v poměru k celkovému počtu studentů toho roku, než v ostatních letech. Dalším zajímavým ohledem místa narození studentů je, kolik z nich pochází přímo ze Smíchova. To ukazuje následující tabulka:

Ročník	Smíchov jako místo narození
1901/02	2
1902/03	2
1903/04	0
1910/11	3
1911/12	1
1912/13	1
1913/14	0

Jak je patrné, tento počet nebyl nikterak velký a také se nijak výrazně neměnil.

Další údaj, který mě zajímal, byl věk studentů. Jelikož se jednalo o mistrovský obor, byl věk studentů poměrně různorodý. Údaje o průměrném, nejnižším a nejvyšším věku jsem zpracoval do následující tabulky:

Ročník	průměrný věk	nejmladší	nejstarší
1901/02	18,6	16	24
1902/03	18,8	16	24
1903/04	19,2	17	27
1910/11	18,4	17	24
1911/12	18,8	17	24
1912/13	18,2	17	22
1913/14	19,1	17	25

Průměrný věk se pohyboval mezi 18 a 19 lety, a to jak na počátku období, tak na jeho konci. Stejně není velký rozdíl ani mezi minimálním a maximálním věkem studentů na začátku a konci vybraného období.

Zpracoval jsem také údaje o tom, zda studenti platili školné či byli osvobozeni od jeho placení a zda měli stipendium či nikoliv.

Ročník	platí školné	osvobozeni	stipendium ano	stipendium ne
1901/02	10	15	6	19
1902/03	12	20	7	25
1903/04	9	20	6	23
1910/11	10	30	8	32
1911/12	11	27	6	32
1912/13	10	31	8	33
1913/14	11	30	11	30

Z dat vyplývá, že poměr studentů, kteří si studium platili k těm, kteří ne, se postupně zmenšoval. Na druhou stranu poměr studentů, kteří dostávali stipendium k těm, kteří ne, zůstal

zhruba stejný, tedy přibližně jedna třetina. Studenti byli osvobozeni od platby školného na základě výnosu místodržitelství. Tento výnos byl vyhlašován každým rokem. Stipendia byla několika druhů. Jednalo se buď o státní stipendium, stipendia obchodních, živnostenských a průmyslových komor, nebo okresních výborů či obcí, kde student žil. V prvním roce školy obdrželo státní obecné stipendium dvacet pět žáků o celkové výši 1500 K. Tato stipendia byla určena pro nemajetné a pilné žáky.³⁵

Poslední aspekt, kterému jsem se věnoval, je zaměstnání otce či poručníka. Škála profesí je skutečně široká. Dost časté jsou profese spjaté se železnicí. Ale objevuje se i několik hostinských či rolníků, obchodníků a dalších profesí, které nemají moc blízko k oboru studia žáků (viz tabulky 1-7).

³⁵ První zpráva Cís. král. Státní průmyslové školy na Smíchově za školní rok 1901-1902, str. 23

Mistrovské oddělení strojnické

Tabulky číslo 8-14 obsahují data o studentech strojnického oddělení z let 1901-1904 a 1910-1914. Zjišťoval jsem o nich stejné informace jako u oddělení elektrotechnického. První je tedy tabulka o vývoji počtu žáků.

Ročník	počet studentů
1901/02	39
1902/03	36
1903/04	33
1910/11	40
1911/12	40
1912/13	40
1913/14	42

Počet studentů první tři roky klesal, což je přesně opačný stav než u oddělení elektrotechnického. Na konci vybraného období se již nijak výrazně neměnil a držel se na počtu kolem 40 žáků, stejně jako u předchozího oddělení.

Co se náboženského vyznání týče, tak podíl katolíku činí ve vybraných letech ve strojnickém oddělení 96,7%. Což je téměř o 4 procenta více než u oddělení elektrotechnického. Z ostatních vyznání je to osmkrát evangelické a jednou pravoslavné. Ve školním roce 1901/02 a 1911/12 byli pouze studenti katolického vyznání. Přehledně to ukazuje následující tabulka:

Ročník	katolické	evangelické	pravoslavné
1901/02	39	0	0
1902/03	34	2	0
1903/04	32	1	0
1910/11	38	1	1
1911/12	39	1	0
1912/13	40	0	0
1913/14	39	1	0

Následují údaje o místu narození studentů.

Ročník	Praha (do 1922)	Praha dnešní	mimopražští
1901/02	5	10	24
1902/03	2	12	21
1903/04	2	13	18
1910/11	0	8	32
1911/12	2	10	28
1912/13	2	7	31
1913/14	2	1	39

Jak je patrné, počet mimopražských studentů během let narůstal. v poslední roce (1913/14) to bylo již 39 studentů, kteří nepocházeli z Prahy z celkového počtu 42. Zajímavý je poměr studentů v rámci Prahy. Výrazně více je studentů z dnešní Prahy oproti obyvatelům původní Prahy, jak vypadala do roku 1922 a vzniku Velké Prahy. S tím souvisí i další tabulka o počtu studentů přímo ze Smíchova:

Ročník	Smíchov jako místo narození
1901/02	6
1902/03	9
1903/04	3
1910/11	5
1911/12	7
1912/13	2
1913/14	0

V prvním období tvořili studenti přímo ze Smíchova podstatnou část všech studentů. Například ve školním roce 1902/03 bylo ze 14 pražských studentů 9 přímo ze Smíchova. V posledních letech tento poměr klesal až na nulu v posledním roce vybraného období. V tomto roce ale výrazně klesl i počet všech pražských studentů. Stejný jev nastal i u oddělení elektrotechnického.

Věk studentů strojnického oddělení byl následující:

Ročník	průměrný věk	nejmladší	nejstarší
1901/02	18	16	21
1902/03	18,3	17	24
1903/04	18	17	23
1910/11	18,3	16	24
1911/12	18,1	17	23
1912/13	18,1	17	20
1913/14	19,4	17	28

Až na posední rok je průměrný věk studentů strojnického oddělení v podstatě stejný a to 18 let. Jen poslední rok se výrazně liší od ostatních. V roce 1913/14 byl průměrný věk přibližně o rok vyšší než v předchozích ročnících. Celkově je věk těchto studentů nižší než u oddělení elektrotechnického. Následující tabulka se týká školného a stipendií.

Ročník	platí školné	osvobození	stipendium ano	stipendium ne
1901/02	14	25	9	30
1902/03	7	29	8	28
1903/04	11	21	5	26
1910/11	14	26	10	30
1911/12	14	26	8	32
1912/13	11	29	11	29
1913/14	6	35	10	31

Kromě školních roků 1902/03 a 1913/14 zůstával počet studentů, kteří si platili školné sami, zhruba stejný. V posledním roce vybraného období znatelně klesl počet studentů, kteří si studium sami platili. Naproti tomu počet studentů, kteří dostávali nějaké stipendium, zůstal, až na výkyv v roce 1903/04, kdy klesl, skoro stejný vzhledem k celkovému počtu studentů.

Na závěr se dostáváme opět k profesím otců či poručníků studentů. U nich se setkáváme s větším počtem profesí, které

se váží k oboru studia jejich dětí, než u předešlého oddělení. Přesto však tyto profese netvoří převážnou většinu. A znovu můžeme nalézt mnoho profesí, jež s oborem vůbec nesouvisí. Objevuje se také větší počet rolníků než u minulého oddělení.

Mistrovské oddělení stavitelské a oddělení pro řemesla stavební

U oddělení stavitelského je odlišná struktura uspořádání než u předchozích dvou oddělení. V letech 1901-1910 se jedná o školu mistrovskou, kde jsou souběžně vedle sebe vždy první ročník a první zimní semestr. Obě tyto varianty byly mistrovským studiem se stejnými předměty a jednalo se jen o jinou formu studia. Od roku 1910 se objevují přípravné kurzy pro tesaře/zedníky a odborné kurzy (vývoj systému studia stavitelského oddělení i oddělení ostatních je nastíněn v závěru). Obor se podle katalogů nazývá Školou pro řemesla stavební a přestává být tedy mistrovským oborem. Po absolvování přípravného kurzu, který byl společný pro zedníky a tesaře, studenti následující rok navštěvovali odborný kurz buď pro zedníky, nebo tesaře podle toho, kterou variantu zvolili. Abych mohl zachovat dosavadní zpracovávání dat, uvádím v prvním období (1901-1904) jak ročníkové studium, tak semestrální. V druhém období 1910-1914 uvádím data z přípravných kurzů i odborných kurzů, a to z toho důvodu, že část studentů odborných kurzů nebyla absolventy přípravných kurzů, ale přišla odjinud. Tím pádem ale nastává situace, že se většina studentů v odborných kurzech již objevila v předchozím roce v přípravném kurzu. Proto zpracovávám přípravné a odborné kurzy odděleně. I když se jedná většinou o ty samé studenty, některé údaje se mohou měnit (jako stipendium či to, zda si studium žák platí či nikoliv).

Tabulky 15-17 obsahují studenty prvních ročníků oddělení stavitelského v letech 1901-1904, tabulky 15a-17a obsahují studenty prvních zimních semestrů oddělení stavitelského v letech 1901-1904. Dále pak tabulky 18-21 obsahují studenty přípravných kurzů z let 1910-1914. Tabulky 18a-20a se týkají studentů odborných kurzů zednických z let 1911-1914 a tabulky 18b-20b studenty odborných kurzů tesařských ze stejné doby.

První se věnuji jako u předchozích oddělení počtu studentů v jednotlivých ročnících.

Ročník	roč.	sem.	příp. kurz	odb. zednický	odb. tesařský
1901/02	11	29			
1902/03	9	31			
1903/04	11	29			
1910/11			40		
1911/12			40	25	12
1912/13			42	28	11
1913/14			42	30	10

Jednotlivé sloupce v tabulce zachycují počty studentů v jednotlivých formách studia v daném roce. Celkový počet studentů v jednotlivých ročnících neuvádím, protože většina studentů odborných kurzů je absolventem přípravného kurzu z minulého roku. A tedy noví studenti jsou pouze ti z přípravného kurzu daného roku. Jak je ale vidět, počet nových studentů v každém ročníku se pohyboval okolo čtyřiceti. Dále jsem se zajímal o náboženské vyznání studentů. To ukazuje následující tabulka.

ročník	druh studia	katolíci	evangelíci
1901/02	ročník	10	1
	semestr	29	0
1902/03	ročník	9	0
	semestr	31	0
1903/04	ročník	11	0
	semestr	29	0
1910/11	přípravka	39	1
1911/12	přípravka	39	1
1912/13	přípravka	41	1
1913/14	přípravka	42	0

Jak je patrné, u těchto studentů v naprosté většině převládá katolické vyznání.

Pro kompletnost uvádím i žáky odborných kurzů. Oba žáci, kteří nejsou katolíci, ale navštěvovali přípravný kurz a jsou tedy uvedeni již v předchozí tabulce.

ročník	obor	katolíci	evangelíci
1911/12	zedníci	24	1
1911/12	Tesaři	12	0
1912/13	zedníci	27	1
1912/13	Tesaři	11	0
1913/14	zedníci	30	0
1913/14	tesaři	10	0

Následují údaje o místu narození.

ročník	druh studia	Praha (do 1922)	Praha dnešní	mimopražští
1901/02	ročník	2	2	7
	semestr	1	5	23
1902/03	ročník	0	2	7
	semestr	1	1	29
1903/04	ročník	0	0	11
	semestr	0	6	23
1910/11	přípravka	0	4	36
1911/12	přípravka	1	5	34
1912/13	přípravka	4	3	35
1913/14	přípravka	1	4	37

Jak je z tabulky patrné, většina studentů se narodila mimo Prahu. V prvním období (1901-1904) poměr pražských studentů k mimopražským mírně klesal. V druhém období (1910-1914) zhruba zůstával stejný.

Ještě pro doplnění místa narození studentů, kteří nepřišli do odborných kurzů z kurzů přípravných:

ročník	obor	Praha (do 1922)	Praha dnešní	mimopražští
1911/12	zedníci	0	0	0
1911/12	tesaři	1	0	2
1912/13	zedníci	0	0	1
1912/13	tesaři	0	0	3
1913/14	zedníci	0	0	1
1913/14	tesaři	0	0	1

Následují počty studentů narozených přímo na Smíchově.

Ročník	druh studia	Smíchov jako místo narození
1901/02	ročník	1
	semestr	0
1902/03	ročník	0
	semestr	1
1903/04	ročník	0
	semestr	1
1910/11	přípravka	1
1911/12	přípravka	0
1912/13	přípravka	2
1913/14	přípravka	2

Počet studentů narozených přímo na Smíchově byl velmi malý. Ještě pro doplnění tabulka žáků, kteří nepřišli z přípravného kurzu:

Ročník	Obor	Smíchov jako místo narození
1911/12	zedníci	0
	tesaři	0
1912/13	zedníci	0
	tesaři	0
1913/14	zedníci	0
	tesaři	0

Z nich přímo ze Smíchova nepocházel ani jeden.

Dále následují tabulky, které se týkají věku studentů. Studenty z odborných kurzů v této tabulce neuvádím z toho důvodu, že jsou ve skutečnosti jakoby již v druhém ročníku a tedy nejdou věkově porovnat s novými studenty.

Ročník	druh studia	průměrný věk	nejmladší	nejstarší
1901/02	ročník	18,6	14	25
1901/02	semestr	17,8	15	27
1902/03	ročník	19,2	17	23
1902/03	semestr	17,7	16	25
1903/04	ročník	19	17	24
1903/04	semestr	18,6	16	28
1910/11	přípravka	20	17	34
1911/12	přípravka	20,2	17	32
1912/13	přípravka	19	17	24
1913/14	přípravka	19,6	18	23

Průměrný věk studentů je narozdíl od předešlých dvou oddělení více rozdílný. Pohybuje se od 17,7 let až po 20,2. Když porovnáme první a druhé období, zjistíme, že průměrný věk v druhém období je znatelně vyšší. To může být dáno i změnou formy studia. Také mezi studenty tohoto oddělení nalezneme s přehledem nejstaršího studenta. A celkově je zde také větší počet výrazně starších studentů než u minulých oddělení.

Následně se budu zabývat stipendii a školným. V tomto případě uvedu z let 1911-1914 jak přípravné, tak odborné kurzy. Přehledně to zobrazují následující dvě tabulky.

Ročník	druh studia	platí školné	osvobození	stip. ano	stip. ne
1901/02	ročník	5	5	2	9
1901/02	semestr	9	20	8	21
1902/03	ročník	7	2	1	8
1902/03	semestr	13	18	11	20
1903/04	ročník	2	9	2	9
1903/04	semestr	13	16	7	22
1910/11	přípravka	9	30	15	24
1911/12	přípravka	11	26	16	21
1912/13	přípravka	14	28	11	31
1913/14	přípravka	8	34	12	30

Ročník	obor	platí školné	osvobození	stip. ano	stip. ne
1911/12	zedníci	3	22	9	16
1911/12	tesaři	3	9	5	7
1912/13	zedníci	3	25	9	19
1912/13	tesaři	1	10	3	8
1913/14	zedníci	3	27	8	22
1913/14	tesaři	2	8	3	7

V prvním období (1901-1904) si zhruba polovina studentů školné platí. Podíl stipendií zůstává v tomto období skoro stejný, tedy zhruba jedna třetina. V druhém období poměr žáků, kteří si studium platí, poměrně kolísá, pohybuje se od jedné poloviny po jednu čtvrtinu. Poměr počtu stipendií k celkovému počtu žáků jednotlivých ročníků značně klesá v letech 1912-1913.

U odborných kurzů pro zedníky a tesaře je poměr žáků, kteří si studium platí, k těm, kteří jsou od placení osvobozeni, takřka stejný a procento žáků, kteří si studium platí, je skoro zanedbatelné, pokud bereme dohromady celý ročník. Stipendium má zhruba polovina žáků jednotlivých ročníků s tím, že opravdu pouze lehce tento poměr klesá.

Závěr

Je potřeba zmínit zásadní fakt, že období, o které se ve své práci zajímám, je součástí doby, kdy na Smíchově docházelo k velkému rozmachu průmyslu a pohybu obyvatel. Tato doba rozvoje se odrazila i na Smíchovské průmyslové škole. První roky měla škola pouze tři oddělení mistrovská. 1. října 1904 škola otevřela první odborné kurzy pokračovací školy pro učně, tovaryše a mistry, a to odborné kurzy strojnické. Od školního roku 1905/06 byly otevřeny i odborné kurzy školy pokračovací pro elektrotechniky a stavitele. Jednalo se o pokračovací školu pro učně. Souběžně s těmito kurzy probíhaly na škole i odborné kurzy pro tovaryše a mistry. 13.1.1906 začal také kurz první pomoci pro žáky školy, který vedl c. k. policejní lékař MUDr. Josef Pilař. Ve školním roce 1906/07 bylo vyučování na pokračovací škole rozšířeno o stavitelské rýsování a druhé běhy stavitelství a elektrotechniky. Od roku 1910 se objevují i odborné kurzy pro učitele. Od školního roku 1910/11 došlo ke změně u mistrovského oddělení stavitelského. To bylo změněno na školu pro řemesla stavební a obsahovalo přípravný kurz a dva kurzy odborné. Byl zachován pouze tří a půlměsíční mistrovský kurz pro zedníky, kteří se chtěli připravit na mistrovské zkoušky a otevíral se pouze při zájmu alespoň deseti žáků. Od školního roku 1911/12 probíhají na škole i další kratší kurzy pro externí posluchače (elektrotechnický kurz „O střídavém proudu“, elektrotechnický kurz pro kovopracovníky, kurz ku odbornému vzdělání kominických pomocníků). V tomto roce byla také zavedena trojtřídní odborná pokračovací škola pro učně strojnické a učně elektrotechniky, která měla od příštího roku nahradit dosavadní pokračovací kurzy pro učně. Speciální kurzy pro tovaryše a mistry zůstaly zachovány. V roce 1913/14 probíhala krom zmíněných kurzů i speciální cvičení ve strojnické a elektrotechnické dílně, kterých se zúčastnili vybraní žáci všech tří ročníků daného oboru.

Spolu s nárůstem počtu kurzů narůstal pochopitelně i počet žáků školy.³⁶ Mistrovské obory byly omezené maximálním počtem žáků na jednu třídu, což bylo čtyřicet³⁷. Ale díky dalším kurzům se počet žáků školy neustále zvyšoval. S tím se pojí i nárůst počtu učitelů. Zatímco v roce 1901 na škole působilo osm učitelů, včetně ředitele a šest mistrů či jejich asistentů v dílnách, v roce 1913 to bylo již dvacet učitelů, tři asistenti, pět odborných učitelů a dva dílovedoucí. Během vybraného období tedy narostl počet odborných zaměstnanců školy o více než dvojnásobek.

Cílem mé práce nebyl ucelený přehled studentů Smíchovské školy, ale pouze náhled na určité aspekty jejich původu a prostředí, ze kterého pocházeli. A zejména jak se tento stav proměňoval a vyvíjel během vybraných let této hektické doby. Změny jsem se snažil zaznamenat a upozornit na ně u jednotlivých oddělení školy. Pokud tedy mám ze své práce vyvodit nějaké závěry o původu studentů a o prostředí ze kterého pocházeli, uvedu tyto: V drtivé většině se jednalo o žáky, kteří již za sebou měli učňovská léta i nějakou praxi a chtěli si rozšířit své vzdělání a kvalifikaci. Tato skutečnost byla dána charakterem mistrovské školy. Tomu pak odpovídá i průměrný věk studentů.³⁸ Je také patrné, že více studentů se narodilo mimo Prahu než v ní.³⁹ Byli to studenti, jejichž rodiče přicházeli do Prahy, a to především do jejich tehdejších předměstí, za prací. Pokud jde o profese rodičů, převažují různé dělnické a živnostenské profese.⁴⁰ Přesto se na škole objevují i děti, jejichž rodiče zastávali společensky výše po-

³⁶ Ve školním roce 1901/1902 nastoupilo 105 nových studentů. Ve školním roce 1913/1914 je to už 301 žáků.

³⁷ V pozdějších letech se objevuje v jednom ročníku až 42 studentů.

³⁸ Nejstaršímu studentu mnou zpracovávaných kurzů bylo 32 let a byl to student přípravného kurzu na škole pro řemesla stavební.

³⁹ Přehled obcí ze kterých pocházeli alespoň tři žáci uvádí tabulka číslo 22. Jinak obecně vzato většina žáků pocházela z Čech. Velká část byla přímo z obcí poblíž Prahy, či z okolí Kladna. Místa narození, která se nalézají asi v největší vzdálenosti od školy byly Záhřeb, Varšava, Grafeneggn, Zdolbunov či Vídeň.

⁴⁰ Pro zajímavost uvádím některé profese, které se výrazně odlišovali od ostatních, či jsou něčím zajímavé: dozorce z nucené pracovny, hudebník, hoteliér, c. k. vrchní dozorce vězňů, dohazovač, vrchní dozorce v blázinci, říditel kůru, komorník, opatrovník v nemocnici, litograf, hraběcí šafář, vrchní inženýr Národního divadla, člen operního sboru Národního divadla. Poměrně hodně zastoupenou profesí byli hostinští.

stavená místa.⁴¹ Absolventi průmyslové školy tvořili vrstvu obyvatel, která byla již úplně odtržena od vlastnictví půdy a od zemědělství jako způsobu obživy. Jejich existence závisela plně na průmyslu a stavebnictví, v němž jim škola pomáhala najít uplatnění, a to jak přímo, tak i tím, že je vybavila potřebnými znalostmi a dovednostmi.⁴² Je smutné, že mnoho z absolventů i žáků školy bylo v roce 1914 odvedeno do první světové války.

⁴¹ Ať už to byl majitel elektrárny, c. k. vrchní finanční rada, c. k. vrchní soudní oficiál, architekt, okresní tajemník, knížecí hajný, lékař, různí majitelé strojnických i jiných dílen, majitelé mlýnů, či různé učitelské profese. Zvláštní kategorií jsou různě postavení členové policejních složek.

⁴² Tak například v roce 1913/14 se vyučovalo pomocí těchto učebnic: J. Kabelík, Čítanka průmyslová; J. Roth - Fr. Bílý, Úvod do jazyka německého; K. Dolejš, Živnostenské písemnictví; J. Zahradník, Písemnosti pro živnosti stavebné; Petíra - Nachtikal, Fysika pro školy průmyslové; J. Hošek, Algebra pro školy mistrovské; A. Adámek, Měříčství pro školy mistrovské, Trigonometrie pro školy mistrovské; K. Dolejš, Živnostenské účetnictví se stručnou naukou o směnkách; Dr. J. Zahradník, Občanská nauka; A. Cechner, Školy stavební; F. Červený - Řehořovský, Technický průvodce; F. Vrazil, Mechanické technologie; B. Gregor, Parní stroje; V. Šimerka, Parní stroje a kotle; J. Truneček, Nauka o motorech.

Tabulky s daty

Tabulka č. 1

Škola mistrovská

oddělení elektrotechnické

1901/02

Jméno	Vyznání	Bydliště	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Jaroslav Brož	katolík	Bratronice	1883	platí	ne	hostinský
Antonín Engel	katolík	Chlumčany	1883	osvobozen	ne	správce velkostatku
Otakar Ernest	katolík	Praha	1883	osvobozen	ano	mistr krejčovský
Josef Hanzlík	katolík	Ústí nad Labem	1884	osvobozen	ne	kotlář c.k. stát. drah
Emil Hrubeš	evangelicko helvétské	Praha	1884	platí	ne	úředník
Jan Jankovec	katolík	Praha	1883	platí	ne	vrchní kondukteur
Václav Keler	evangelík	Voděrady	1877	osvobozen	ano	strojník
Čeněk Kroupa	katolík	Libeň	1883	osvobozen	ne	vrchní divizní stážník
Emanuel Kuklich	katolík	Smíchov	1878	osvobozen	ne	městský úředník
Ferdinand Lešovský	evangelicko augspurské	Most	1878	platí	ne	železniční inspektor
Jaroslav Mach	evangelík	Nová Paka	1884	platí	ne	hostinský
Otokar Moravec	evangelicko helvétské	Vinohrady	1884	platí	ne	průtočnick
František Musil	katolík	Hochtánov	1881	platí	ne	strojník
Bohumil Nekvasil	katolík	Sukdol	1883	osvobozen	ano	vdova
Josef Novák	katolík	Horní Počernice	1883	platí	ne	vyhybář u železnice
Jaromír Novotný	katolík	Praha	1882	osvobozen	ano	školník
Josef Nykl	katolík	Nové Strašecí	1883	osvobozen	ne	řídící učitel
Otakar Pavlík	evangelické reformované	Lány	1881	platí	ne	rolník
Rudolf Procházka	katolík	Horní Počernice	1881	osvobozen	ano	rolník
František Schleger	katolík	Kročehlavy	1885	osvobozen	ano	dozorce v želez.
František Sobotka	katolík	Hnidousice	1884	osvobozen	ne	mistr strojník
František Šašek	katolík	Kladno	1883	osvobozen	ne	dílovedoucí
Václav Šell	katolík	Smečno	1883	platí	ne	četnický závodčí
Karel Šiška	katolík	Smíchov	1883			obchodník
Rudolf Vejtruba	evangelické reformované	Praha	1883	osvobozen	ne	soukromník
Jan Vodička	katolík	Kladno	1884	osvobozen	ne	hostinský

Tabulka č.2

Škola mistrovská

oddělení elektrotechnické

1902/03

Jméno	Vyznání	Bydliště	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Josef Bartoň	katolické	Komouze	1884	osvobozen	ne	mechanik
Jaroslav Berger	katolické	Luže	1883	osvobozen	ne	cukrář
Josef Čermák	katolické	Jizbice	1884	osvobozen	ne	rolník
Josef Čihař	katolické	Praha	1885	osvobozen	ne	krejčov
Josef Fišer	katolické	Libochovice	1885	platí	ne	pekař a cukrář
Karel Havelka	katolické	Poličany	1885	osvobozen	ano	dohazovač
Antonín Jaroš	katolické	Velké Čakovice	1886	osvobozen	ano	stavbyvedoucí
Jan Jelínek	katolické	Nové město na Moravě	1878	platí	ne	obchodník
Rudolf Karabec	katolické	Karlín	1883	platí	ne	řezník a uzenář
Bedřich Keller	katolické	Rožďalovice	1882	osvobozen	ne	četnický závodčí
Jan Kindl	katolické	Praha	1885	osvobozen	ne	člen operního sboru národ. divadla
Ladislav Knol	katolické	Skřiván	1885	osvobozen	ne	rolník
Rudolf Kopecký	katolické	Praha	1885	osvobozen	ne	posluhovačka/obchodník
Oskar Král	katolické	Smíchov	1884	platí	ne	
Miroslav Křížek	katolické	Nová Kdýně	1885	osvobozen	ne	strojvedoucí
Rudolf Kurz	evangelické	Ústí nad Labem	1879	osvobozen	ne	úředník v penzi
František Haikuth	evangelické	Praha	1884	osvobozen	ano	vrchní dozorce v blázinci
Jaroslav Merunka	katolické	Smíchov	1883	platí	ne	faktor
Josef Nesvadba	katolické	Nymburk	1880	platí	ne	strojvedoucí
Vlastimil Ninger	katolické	Chotěboř	1885	osvobozen	ne	soukromnice/soukromník
Stanislav Paulík	katolické	Žleby	1885	platí	ne	správce ob. elekt.
František Podmele	katolické	Přelouč	1885	osvobozen	ano	mlynář
Josef Stehlík	katolické	Nětřebice	1880	osvobozen	ne	rolník
Josef Studecký	katolické	Chotětov	1882	platí	ne	statkářka/rolník
Jakub Svačina	katolické	Nahošice	1885	osvobozen	ano	zřízenec dráhy
Emil Šafář	katolické	Turnov	1884	platí	ne	obchodník
Václav Šoreys	katolické	Žamberk	1878	platí	ne	vdova po c.k.kam./správce věznice
Václav Šotola	katolické	Vyhnanice	1883	osvobozen	ano	hajný
Emil Urban	katolické	Kladno	1883	osvobozen	ano	úředník
Vladimír Vavřena	katolické	Česká Skalice	1884	platí	ne	mlynář
Karel Vejtruba	evangelické	Karlín	1881	osvobozen	ne	obchodník
Antonín Záruba	katolické	Malé Všelesy	1884	platí	ne	rolník

Tabulka č.3

Škola mistrovská

oddělení elektrotechnické

1903/04

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Václav Bartůšek	katolík	Nesvačily	1876	osvobozen	ano	rolník
Václav Beneš	katolík	Staré Benátky	1886	platí	ne	mistr bednářský
Rudolf Bryndač	katolík	Kladno	1880	osvobozen	ano	důlní
Josef Cipro	katolík	Zdice	1885	osvobozen	ne	obchodník v kůžích
Rudolf Čtvrtník	katolík	Praha	1885	osvobozen	ne	správce domu c.k.vrchní finanční rada
Zdeněk Fiala	katolík	Chrudim	1885	osvobozen	ne	
Ottakar Figar	katolík	Moravská Ostrava	1883	platí	ne	mistr zámečnický
Vojtěch Habada	katolík	Praha	1886	platí	ne	lékař
Jindřich Jirák	katolík	Žižkov	1886	platí	ne	c.k.úředník
František Kapek	katolík	Golčův Jeníkov	1886	osvobozen	ne	c.k.poštovní zřízenec
Rudolf Karabec	katolík	Karlín	1885	platí	ne	řezník a uzenář
Bedřich Keller	katolík	Rožďalovice	1882	osvobozen	ne	c.k.četnický strojmistr
Karel Kindl	katolík	Greifendorf u Brna	1886	osvobozen	ne	hostinský
Rudolf Krasenský	katolík	Německý Brod	1882	platí	ne	strojní zámečnick
František Lášek	katolík	Rychnovko	1886	osvobozen	ne	rolník
Ladislav Lucek	katolík	Praha	1884	osvobozen	ano	lesní ve výslužbě
Karel Nováček	katolík	Jihlava	1885	osvobozen	ne	průvodčí vlaku
František Rybář	katolík	Lendvažice	1879	osvobozen	ne	rolník
Ludvík Schmidt	evangelické reformované	Praha	1878	osvobozen	ne	professor
Rudolf Sirůček	katolík	Bohdaneč	1886	osvobozen	ano	kloboučník
František Souček	katolík	Praha	1881	osvobozen	ano	kovář
Vlastimil Soukup	evangelické reformované	Lískovec	1884	osvobozen	ano	učitel
Jaroslav Svoboda	katolík	Křčelák	1885	osvobozen	ne	kovář
Oldřich Štastný	katolík	Jesenice u Prahy	1885	platí	ne	hostinský
Jaroslav Šternberk	katolík	Chrudim	1886	osvobozen	ne	typograf
Jan Trnka	katolík	Čičenice	1885	platí	ne	rolník
Karel Vaněk	katolík	Příbram	1886	osvobozen	ne	elektrotechnik
Emanuel Urbovec	katolík	Žižkov	1883	osvobozen	ne	koťlář
Václav Žižka	evangelické reformované	Libiš u Mělníku	1884	platí	ne	rolník

Tabulka č.4

Škola mistrovská

oddělení elektrotechnické

1910/11

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Bohumil Ahsmann	katolík	Vršovice	1892	osvobozen	ne	konducteur státních drah
František Banseth	katolík	Praha	1892	platí	ne	dílovedoucí
Josef Beránek	katolík	Trojovice	1893	osvobozen	ne	rolník
Arnošt Berner	katolík	Lomnice u Jičína	1892	platí	ne	zástupce firmy
Josef Čochňář	evangelické augspurské	Senetín	1890	osvobozen	ne	rolník
Ladislav Dvořák	katolík	Petrovice	1892	osvobozen	ne	majitel tkalcovny
Vladimír Feurich	katolík	Plzeň	1891	platí	ne	úředník městské spořitelny
Ludvík Gwuzd	katolík	Lázy	1892	osvobozen	ne	
Antonín Häring	katolík	Praha	1892	osvobozen	ano	disponent firmy
Karel Hlisnikovský	katolík	Lázy	1891	osvobozen	ne	strojník
Josef Hoffmann	katolík	Nebylov	1892	platí	ne	úředník
Jaroslav Hora	katolík	Praha	1892	osvobozen	ano	školník techniky
Eduard Horálek	katolík	Přibyslav	1891	osvobozen	ne	c.k. vrchní soudní oficiál
Adolf Hrubý	katolík	Nová Paka	1888	osvobozen	ne	barvíř
Josef Hruška	katolík	Nová Kdýně	1892	osvobozen	ne	obchodník
Emanuel Jeník	Evangelické reformované	Opolany	1892	osvobozen	ano	krejčí
Václav John	katolík	Dříň	1890	osvobozen	ne	kotlár
Josef Kindl	katolík	Žižkov	1893	osvobozen	ne	manipulant el. osv. nár. divadla
Josef Kleiner	katolík	Dobroměřice	1893	osvobozen	ne	sluha okr. hejtmana
Václav Kleiner	katolík	Březové Hory	1892	platí	ne	hostinský
Bohumil Krch	katolík	Tábor	1892	osvobozen	ne	městský policejní strážník
Emil Kučera	katolík	Suchdol	1891	osvobozen	ne	traťmistr stát. drah
Jan Lehmann	katolík	Stará Dobeš	1892	osvobozen	ne	knížecí hospodář
Josef Malec	katolík	Praha	1891	osvobozen	ano	vrchní inženýr Nár. divadla
Bohuslav Mikulík	katolík	Strašice	1893	platí	ne	obchodník dřívím
Stanko Nešpor	katolík	Kopřivnice, Chor.	1888	osvobozen	ne	správce nemocnice v.v.
Jaroslav Pála	katolík	Smíchov	1891	platí	ne	vrchní dílovedoucí firmy Ringhofer
Jaroslav Pleskot	katolík	Bězděkov	1893	platí	ne	rolník
Emanuel Procházka	katolík	Velké Čakovice	1886	osvobozen	ano	zedník
František Rajtora	katolík	Úhonice	1893	platí	ne	rolník
Jiří Sika	katolík	Lučice	1892	osvobozen	ne	tesař
Eduard Sop	katolík	Mratín	1893	osvobozen	ne	strojník
Jaroslav Studnička	katolík	Smíchov	1893	osvobozen	ne	kovář
Jaroslav Svoboda	katolík	Plzeň	1893	platí	ne	mistr malířský
František Šembera	katolík	Sukorady	1892	osvobozen	ano	c.k. vrchní dozorce vězňů
Bohumil Švehla	katolík	Kladno	1891	osvobozen	ano	strážník buštěhradské dráhy
Augustin Tuma	katolík	Praha	1892	osvobozen	ne	mistr elektrického podniku
Jindřich Valenta	katolík	Praha	1892	osvobozen	ne	holič
Alois Zach	katolík	Nučice	1890	osvobozen	ano	cihlář
František Žáček	katolík	Smíchov	1893	osvobozen	ne	tesař

Tabulka č.5

Škola mistrovská

oddělení elektrotechnické

1911/12

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Bohumil Ahsmann	katolík	Vršovice	1892	platí	ne	průvodce vlaků
Josef Benák	katolík	Žižkov	1893	platí	ne	dílovedoucí
František Borek	katolík	Dušníky	1887	osvobozen	ano	strojník
Josef Čermák	katolík	Tachlovice	1889	osvobozen	ne	horník
Jan Čmolík	evangelické reformované	Smíchov	1893	osvobozen	ne	c.k. poštovní podúředník
Bohuslav Ertl	katolík	Praha	1894	platí	ne	c.k. laborant
Karel Glück	katolík	Klatovy	1893	osvobozen	ne	strojvedoucí c.k. stát. drah
Čeněk Horák	katolík	Kolín	1893	platí	ne	holič
Josef Kamenický	katolík	Chvojno	1894	platí	ne	rolník
Vojtěch Koláč	katolík	Kanice	1892	osvobozen	ne	domkář
František Korynta	katolík	Choteč	1888	osvobozen	ano	strojník
Jan Koška	katolík	Rakovice	1893	osvobozen	ne	hostinský
Bedřich Košvanec	katolík	Karlín	1893	osvobozen	ano	Mistr rukavičkářský/obchodník
Bohuslav Kotyk	katolík	Lázně Bělohrad	1894	osvobozen	ne	mlynář
Jaroslav Kozel	katolík	Zájezd	1888	osvobozen	ne	rolník
František Ksásek	katolík	Chrudim	1894			mechanik
Bohumil Kunc	katolík	Litov	1893	platí	ne	hudebník
František Kuneš	katolík	Čestice	1892	osvobozen	ne	zřízenec dráhy
Josef Lukeš	evangelické augspurské	Mříčná	1893	osvobozen	ne	mistr zednický
Václav Matoušek	katolík	Meziříčí	1890	osvobozen	ne	truhlář v cukrovaru
Václav Melč	katolík	Praha	1892	osvobozen	ne	mechanik
Antonín Nedbal	katolík	Koloděje	1892	osvobozen	ne	zřízenec el. dráhy
Václav Nováček	katolík	Jaroměřice	1894	platí	ne	hoteliér
František Podpěra	katolík	Kamenné Žehrovice	1890	osvobozen	ne	rolník
Ladislav Polanský	katolík	Nučice	1894	osvobozen	ne	strojník
František Ron	katolík	Turnov	1893	osvobozen	ne	hodinář/pošt mistr
Richard Růžička	katolík	Králov Dvůr n. L.	1894	osvobozen	ne	zřízenec el. dráhy
Jindřich Schart	katolík	Kopidlno	1890	osvobozen	ano	strojved. spol. c.k. st. dráh.
Otokar Seidl	katolík	Hrdlí	1890	osvobozen	ne	oficiál el. dráhy
Josef Slezák	katolík	Vršovice	1892	osvobozen	ne	truhlář c.k. st. drah
Stanislav Svoboda	katolík	Přelouč	1893	platí	ne	soustružník
Antonín Šefrna	katolík	Lazec	1893	platí	ne	naddůlní
František Šembera	katolík	Kladno	1891	osvobozen	ano	povozník
Vladimír Širl	katolík	Nučice	1893	osvobozen	ne	dílovedoucí
Jaromír Zabranský	katolík	Nučice	1894	osvobozen	ano	důlní dozorce
Vojtěch Zahradník	katolík	Chrudim	1892	osvobozen	ne	mistr dlaždicový
Václav Zdeněk	katolík	Vršovice	1893	osvobozen	ne	stavbyvedoucí
Jaroslav Zimmermann	katolík	Praha	1894	platí	ne	dozorce vozky el. podniku
Bohuslav Žáček	katolík	Praha	1893	platí	ne	hostinský

Tabulka č.6

Škola mistrovská

oddělení elektrotechnické

1912/13

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Karel Babůrek	katolík	Louny	1895	platí	ne	strojvůdce státních drah
Josef Barták	katolík	Humpolec	1894	osvobozen	ano	soukromník
Bohuslav Bartůněk	katolík	Milešov	1893	osvobozen	ne	hostinský
Emil Bašta	katolík	Orlová	1894	osvobozen	ne	naddůlní
František Blaška	katolík	Karlín	1895	osvobozen	ne	c.k. jezny
Karel Branný	katolík	Praha	1894	osvobozen	ne	fotograf
Miloslav Dvořák	katolík	Mezihoří	1894	osvobozen	ne	krejčí
Vladimír Faix	Evangelické reformované	Nová Ves	1894	osvobozen	ne	obchodní jednatel
Jan Havlík	katolík	Nymburk	1893	osvobozen	ano	provaznický mistr
Emil Holeček	katolík	Vršovice	1894	platí	ne	řezník
Vojtěch Hora	katolík	Praha	1895	osvobozen	ne	školník
Vojtěch Hronek	katolík	Kopidlno	1895	osvobozen	ne	zedník
Emil Jahn	katolík	Praha	1894	osvobozen	ano	truhlář
Václav Javůrek	katolík	Rožďalovice	1895	osvobozen	ne	koželuh
Karel Jedlík	katolík	Plzeň	1894	platí	ne	rolník
Otakar Katzer	katolík	Praha	1893	osvobozen	ano	obchodní zástupce
Jaroslav Klogner	katolík	Praha	1894	osvobozen	ne	zřízenec potr. daně
Miroslav Kohout	katolík	Plzeň	1893	platí	ne	úředník státní dráhy
Vojtěch Kohout	katolík	Plzeň	1894	osvobozen	ne	obchodník
Josef Kozák	katolík	Praha	1894	osvobozen	ne	zřízenec bušť. dráhy
Bohumil Krch	katolík	Tábor	1892	osvobozen	ne	měst. nadstrážník
František Laufberger	katolík	Rapice	1892	osvobozen	ne	c.k. lesní správce
Josef Macoun	katolík	Sobotka	1894	platí	ne	hostinský
Jan Mikolášek	katolík	Osík	1894	osvobozen	ne	řídící učitel v.v.
Jindřich Němeček	katolík	Chocenice	1894	platí	ne	hostinský
Čeněk Nosek	starokatolické	Lublaň, Krajina	1894	osvobozen	ne	obchodník lustry
Jaroslav Pačes	katolík	Tábor	1893	osvobozen	ne	pokladník státní dráh
Václav Pech	katolík	Praha	1894	osvobozen	ne	školník
Jaroslav Potůček	katolík	Česká Skalice	1890	platí	ne	nádražní strážník
František Stražovský	katolík	Šlapanice	1893	osvobozen	ano	pekař
Josef Šimůnek	katolík	Pardubice	1894	platí	ne	dozorce z nuc. pracovní
Jan Šorna	katolík	Buzice	1893	osvobozen	ne	rolník
Jaromír Špalek	Evangelické reformované	Smíchov	1895	osvobozen	ano	kamenotiskař
František Šrůtek	katolík	Lhota u Červ. Kostelce	1892	osvobozen	ne	hospodářský
František Tichý	katolík	Praha	1895	osvobozen	ne	průvodčí vlaku st. dráh
Jan Trojánek	katolík	Žižkov	1895	osvobozen	ne	elektromonteur
Vojtěch Vaněk	katolík	Slatiny	1894	platí	ne	řídící učitel
Otto Vitonský	katolík	Doloplazy	1892	osvobozen	ne	nadučitel
František Vlašimský	katolík	Žižkov	1893	osvobozen	ne	měst. úředník
Lambert Weber	katolík	Rokycany	1895	platí	ano	strojvůdce státních dráh
Karel Zahradník	katolík	Kolín	1895	osvobozen	ano	officiant st. Dráh

Tabulka č.7

Škola mistrovská

oddělení elektrotechnické

1913/14

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Václav Apltauer	katolík	Ždánice	1896			hostinský
Alois Bureš	katolík	Praha	1895	osvobozen	ne	dílovedoucí
František Cipra	katolík	Chodouň	1894	osvobozen	ne	rolník
Josef Dolejš	katolík	Roztoky	1892	platí	ne	strojník
Martin Ekstein	katolík	Prapořiště	1894	osvobozen	ano	truhlář
Josef Hanuš	katolík	Pouchov	1892	osvobozen	ano	krejčí
Václav Hasman	katolík	Hořovice	1894	osvobozen	ne	klempíř/krejčí
František Havránek	katolík	Lhotka	1894	osvobozen	ano	zámečník
Antonín Holinský	katolík	Praha	1893	osvobozen	ne	obchodník
František Homola	katolík	Běleč	1896	osvobozen	ano	rolník
Jan Horáček	katolík	Kročehlavy	1888	platí	ne	hostinský
Karel Horní	katolík	Ronov	1889	osvobozen	ne	rolník
Bohumil Hrabě	katolík	Nový Dvůr	1895	osvobozen	ne	obecní úředník
František Jásek	katolík	Kostelec n. Čer. Lesy	1894	platí	ne	kovář a podkovář
Augustin Jirsák	katolík	Pozdeň	1894	osvobozen	ne	hospod.správce/c.k. prof.
Otokar Kavka	katolík	Semily	1894	platí	ne	tov. dělník
Josef Kohout	katolík	Tábor	1896	osvobozen	ne	strojvedoucí/adjunkt dráhy
Jan Kotrch	katolík	Pražské Předměstí	1895	osvobozen	ano	poštovní úředník v.v.
Karel Krejčík	katolík	Královské Vinohrady	1894	osvobozen	ne	strojvedoucí stát. drah
Josef Kripner	katolík	Zerovice	1895	osvobozen	ne	rolník
Alois Křemen	katolík	Vršovice	1894	osvobozen	ano	strojník
František Křížek	katolík	Strašice	1895	osvobozen	ne	řídící učitel
Jan Kugler	katolík	Blučina	1894	platí	ne	rolník
Ludvík Nahý	katolík	Nové Hrady	1894	osvobozen	ano	c.k. četn. srážm. v.v.
Jaroslav Němeček	katolík	Praha	1896	platí	ne	tov. strojník
Jaroslav Nouzák	katolík	Velím	1895	platí	ne	mlynář
Eduard Nový	katolík	Bezděkov	1894	osvobozen	ne	kolář
Antonín Petříček	katolík	Lomnice n. Popelkou	1895	osvobozen	ano	školník a strojník
Jaroslava Plecítý	katolík	Slaný	1894	platí	ne	slév. dlovedoucí
Bohuslav Podpěra	katolík	Kamen. Žehrovice	1894	osvobozen	ne	rolník n.o.
František Procházk	katolík	Tachlovice	1894	osvobozen	ano	důlní dozorce
Josef Redl	katolík	Hořovice	1894	osvobozen	ne	cestující
Ladislav Rychetský	evangelické reformované	Kojice	1895	platí	ne	učitel
František Řehák	katolík	Vysoké Mýto	1896	platí	ne	měst. hospodář
Eduard Slanec	katolík	Měčín	1895	osvobozen	ano	kanc. sluha
Vlastimil Soukeník	katolík	Kladno	1893	osvobozen	ne	mistr spol. st. drah v.v. hostinský/správce nemocnice
Jiří Stejskal	katolík	Chrást	1894	platí	ne	
Jan Svoboda	katolík	Smidary	1894	osvobozen	ne	vrátný sev.záp. dráhy
Alois Toman	katolík	Stožice	1894	osvobozen	ne	rolník
František Vyšín	katolík	Stelčoves	1888	osvobozen	ne	strojník
Otakar Žid	katolík	Žabokrky	1891	osvobozen	ne	majitel elektrárny/krejčí
Zikmund Žid	katolík	Žabokrky	1895	osvobozen	ano	majitel elektrárny/krejčí

Tabulka č.8

Škola mistrovská

oddělení strojnické

1901/02

Jméno	Vyznání	Bydliště	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Rudolf Bočan	katolík	Praha	1884	platí	ne	řezník a uzenář
Vladimír Bradáč	katolík	Jinonice	1883	osvobozen	ne	rolník
Václav Čeněk	katolík	České Budějovice	1883	osvobozen	ano	c.k. knihovník
Josef Fára	katolík	Ratiborské hory	1884	osvobozen	ne	obchodník
Antonín Feise	katolík	Křivenice	1884	platí	ne	rolník
Josef Feld	katolík	Smíchov	1880	osvobozen	ne	dílovedoucí
Jaroslav Haubenschild	katolík	Karlín	1883	platí	ne	konduktér
Josef Horák	katolík	Lobečok	1884	osvobozen	ne	tovární dělník
Jan Hrabák	katolík	Kařez	1883	platí	ne	bývalí dělník
Václav Hrdlička	katolík	Karlín	1882	osvobozen	ne	zámečnický pomocník
Václav Janda	katolík	Běleč	1883	osvobozen	ano	Hostinský
Leo Jandera	katolík	Ústí nad Orlicí	1881	platí	ne	obchodník
Heřman Janovský	katolík	Smíchov	1883	osvobozen	ano	vdova
Rudolf Kaliba	katolík	Pankrác	1883	platí	ne	zámečnický
Otakar Káminský	katolík	Libic	1884	osvobozen	ne	příručí cukrovaru
Jan Karmazín	katolík	Tmář	1884	osvobozen	ne	rolník
František Kočárek	katolík	Hořovice	1884	osvobozen	ne	nádeník
Bohumil Hrabec	katolík	Stradonice	1882	osvobozen	ano	kotlář
Václav Machura	katolík	Vondrov	1882	osvobozen	ano	knížecí hajný
Jan Novotný	katolík	Smíchov	1883	osvobozen	ne	pokladní sluha
Alois Nuska	katolík	Pacov	1883	platí	ne	řídící učitel
Theodor Ostrádal	katolík	Husinec	1884	osvobozen	ne	obchodník
Josef Pardubský	katolík	Smíchov	1884	osvobozen	ne	zámečnický
Otto Pergl	katolík	Kublov	1881	osvobozen	ano	zámečnický
Karel Pleticha	katolík	Praha	1884	platí	ne	zámečnický
Jaroslav Punčochář	katolík	Kukleny	1882	osvobozen	ano	železolitce
Alois Rákosník	katolík	Běchaře	1882	platí	ne	hraběcí šafář
František Seifert	katolík	Třebívlice	1885	platí	ne	rolník
Ladislav Schuller	katolík	Praha	1884	platí	ne	soukromník
František Skalský	katolík	Smíchov	1880	osvobozen	ne	c.k.poštovní kontrolor
František Strnad	katolík	Suchá Vrbná	1882	platí	ne	strojvůdce
Josef Stropnický	katolík	Kozovary	1883	osvobozen	ano	rolník
Jan Suchan	katolík	Bošovice	1884	platí	ne	rolník
Václav Švarc	katolík	Drozdv	1883	osvobozen	ne	domkář
Antonín Vlach	katolík	Smíchov	1884	osvobozen	ne	zámečnický
Josef Voříšek	katolík	Praha	1884	osvobozen	ne	dílovedoucí
Antonín Wurm	katolík	Praha	1881	osvobozen	ne	vinárník
Bohumil Znamenáček	katolík	Čechtice	1884	osvobozen	ano	obuvník
Josef Zvelebil	katolík	Jílové	1884	platí	ne	kupec

Tabulka č.9

Škola mistrovská

oddělení strojnické

1902/03

Jméno	Vyznání	Bydliště	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručnicka
Josef Adámek	katolické	Dobřeň	1884	osvobozen	ne	rolník
Augustin Benda	katolické	Dolní Bousov	1884	osvobozen	ne	truhlář
Josef Boháček	katolické	Smíchov	1885	osvobozen	ne	zámečnick
Václav Březina	katolické	Netvořice	1884	osvobozen	ne	dělník
Josef Bukolský	katolické	Praha	1885	osvobozen	ano	tov. soustružník kovu
Alois Černík	evangelické reformované		1884	osvobozen	ne	rolník
Hugo Drexler	katolické	Uhrfah	1878	osvobozen	ano	monteur
Karel Guth	katolické	Kostelec	1885	platí	ne	c.k.listonoš
František Hašek	katolické	Velíš	1882	osvobozen	ano	rolník
Josef Holly	katolické	Karlín	1885	platí	ne	úředník notářské kanceláře
Rudolf Hora	katolické	Zlechov	1884	osvobozen	ne	železniční strážník
Václav Huml	katolické	Libšice	1885	osvobozen	ne	přední dělník
František Košina	katolické	Praha	1885	platí	ne	slévač. dílovedoucí
František Kučera	katolické	Královské Vinohrady	1885	osvobozen	ne	fasádník
Václav Likař	katolické	Smíchov	1884	platí	ne	tov. soustružník kovu
Antonín Malý	katolické	Smíchov	1878	osvobozen	ano	
František Mynařík	katolické	Smíchov	1883	osvobozen	ano	truhlář
František Náděje	katolické	Semily	1884	osvobozen	ne	řezník
Karel Nachtman	katolické	Kladno	1884	osvobozen	ne	hutník
Antonín Novotný	katolické	Zlíchov	1884	osvobozen	ne	bednář
Emanuel Pála	katolické	Smíchov	1884	platí	ne	vrchní dílovedoucí
Josef Řezníček	katolické	Buřenice	1883	osvobozen	ano	řídící učitel
Vojtěch Schmidt	katolické	Čáslav	1885	osvobozen	ne	sladovnický
František Semmer	katolické	Klatovy	1884	osvobozen	ne	opatrovník v nemocnici
Jaroslav Stránský	katolické	Smíchov	1884	platí	ne	velkoobchodník
Antonín Šafář	katolické	Křivoklát	1884	osvobozen	ne	c.k. notář
Václav Šmid	katolické	Smíchov	1878	osvobozen	ano	obuvník
Jan Špott	katolické	Cerhovice	1884	osvobozen	ne	řezník
František Štillip	katolické	Plzeň	1885	osvobozen	ne	dílovedoucí
Václav Švejda	katolické	Smíchov	1884	osvobozen	ano	strojník
Karel Veselý	katolické	Zadní Třebáň	1884	platí	ne	rolník na odpočinku
Jan Vošahlík	katolické	Smíchov	1885	osvobozen	ne	litograf
František Vraný	evangelické reformované	Vlačice	1883	osvobozen	ne	rolník
František Zavázal	katolické	Slané	1884	osvobozen	ne	strojvůdce státních drah
Emil Zemek	katolické	Plzeň	1885	osvobozen	ne	strojvůdce státních drah
Josef Zima	katolické	Přední Třebáň	1885	osvobozen	ne	železniční strážník

Tabulka č.10

Škola mistrovská

oddělení strojnické

1903/04

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Václav Babický	katolík	Srbice	1885	osvobozen	ne	rolník
Emerich Belingr	katolík	Žižkov	1885	platí	ne	účetní
Josef Brož	katolík	Bratronice	1885	osvobozen	ne	hostinský
Rudolf Cvrk	katolík	Tochovice	1886	osvobozen	ano	podúředník c.k. státní dráhy
Josef Fridrych	katolík	Přepeře	1884	platí	ne	rolník
František Fryč	katolík	Karlín	1886	osvobozen	ne	dílovedoucí
Josef Holan	katolík	Vršovice	1886	platí	ne	zahradník
Vladislav Klíma	katolík	Lohovice	1884	osvobozen	ne	rolník
Jaroslav Kotouč	evangelické reformované	Nymburk	1885	osvobozen	ne	architekt
Pankrác Kotyšan	katolík	Bráník	1886	platí	ne	rolník
Václav Kraus	katolík	Hostomice	1885	osvobozen	ano	strojník
Antonín Kroupa	katolík	Smíchov	1885	osvobozen	ne	úředník plynárny
Václav Matuška	katolík	Květov	1886	osvobozen	ano	majitel mlýna
František Melzer	katolík	Vršovice	1886	platí	ne	obvodní lékař
Otomar Moos	katolík	Pacov	1885	platí	ne	inženýr
Emil Motl	katolík	Žižkov	1884	osvobozen	ne	zřízenec dráhy
Karel Nebeský	katolík	Královské Vinohrady	1885	platí	ne	hostinský
Vilém Pařízek	katolík	Kruhovice	1886	osvobozen	ne	vrchní konduktér
Karel Pistorius	katolík	Žebrák	1886	osvobozen	ne	výpravčí akc. pivovaru
Václav Prokúpek	katolík	Hvízdálka	1882			mistr tovární
Bohumil Řezáč	katolík	Dolní Ostrovec	1886	platí	ne	řídící učitel
Jindřich Řezníček	katolík	Malá Skalice	1886	osvobozen	ano	dělník
František Samek	katolík	Černíkovice	1885	osvobozen	ne	hostinský
Rudolf Sochůrek	katolík	Pankrác	1885	platí	ne	tesařský mistr
Karel Steklý	katolík	Praha	1886	platí	ne	mistr zámečnický
Antonín Svoboda	katolík	Smíchov	1886	osvobozen	ne	vrchní pošinovač
Josef Šarbach	katolík	Smíchov	1881	osvobozen	ne	školník
Zdeněk Šilling	katolík	Praha	1885	osvobozen	ne	zámečnick státních drah
Jan Šlais	katolík	Radlice	1886	platí		řezník
Václav Šorm	katolík	Horky n. Jizerou	1886	osvobozen	ne	zednický pomocník
Karel Šťovík	katolík	Kounice	1886	osvobozen	ano	truhlář
Otokar Vilím	katolík	Královské Vinohrady	1880	osvobozen	ne	účetní
Miloslav Volf	katolík	Vrutice	1884	osvobozen	ne	řídící učitel

Tabulka č.11

Škola mistrovská
oddělení strojnické
1910/11

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok " narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Josef Bartoš	katolík	Tříšť	1893	osvobozen	ne	krejčí
Josef Bubník	katolík	Řevnice	1893	platí	ne	rolník
František Čtrnáctý	katolík	Vráž	1891	osvobozen	ne	rolník
Vilém Dorfler	katolík	Citoliby	1887	osvobozen	ne	mistr kovářský
Jaromír Habr	katolík	Hronov	1892	platí	ne	zástupce pojišťovny
František Habrda	katolík	Toužetín	1891	platí	ne	klouboučník
Jaroslav Halaburd	katolík	Tábor	1892	osvobozen	ano	železniční zřízenec
Ladislav Hanuš	katolík	Červený Kostelec	1887	platí	ne	obchodník
Jaroslav Havlíček	katolík	Koněprusy	1893	osvobozen	ano	rolník
František Holoušek	katolík	Louny	1892	platí	ne	strojvůdce
Antonín Holeček	katolík	Beroun	1892	osvobozen	ano	kupec
Antonín Hradecký	katolík	Lysá n. Labem	1893	platí	ne	účetní
Otakar Jaro	katolík	Kutná Hora	1894	osvobozen	ano	dílovedoucí
Marian Jarolím	katolík	Louny	1892	osvobozen	ne	strojvůdce
Karel Josefek	katolík	Vršovice	1892	platí	ne	rukavičkář
Karel Kašpar	katolík	Týnisko	1893	osvobozen	ne	řídící kúru zřízenec státních drah
Josef Kešner	katolík	Stašov	1892	osvobozen	ne	
Vladimír Klazar	pravoslavný	Zdobunov, Rusko	1892	platí	ne	klempíř
Josef Kohlíček	katolík	Hlubočepy	1892	platí	ne	dílovedoucí
Josef Kopáček	evangelické reformované	Hořátev	1893	osvobozen	ano	mistr kovářský
Adolf Lacina	katolík	Čejtičky	1891	osvobozen	ne	mědikovec
Josef Matýsek	katolík	Smíchov	1892	platí	ne	komorník
Vilém Mátza	katolík	Bukovec	1893	osvobozen	ne	lesník
František Mladý	katolík	Olše	1892	osvobozen	ne	hostinský
Petr Novák	katolík	Menhartice	1891	platí	ne	rolník
Emil Petrášek	katolík	Smíchov	1892	osvobozen	ne	dílovedoucí
Josef Petrovický	katolík	Žiželice n. Labem	1892	osvobozen	ne	hostinský
Otakar Píffl	katolík	Doudleby	1891	osvobozen	ne	c.k. poštmistr
František Poloprudský	katolík	Poříčí n. Sázavou	1890	platí	ne	učitel
Antonín Procházka	katolík	Jivina	1892	osvobozen	ne	mlynářka
František Riedl	katolík	Chudenice	1893	osvobozen	ne	hostinský
Jan Siarkiewicz	katolík	Varšava, Ruské Polsko	1890	platí	ne	soudní úředník
Antonín Stuchlý	katolík	Rakovník	1891	osvobozen	ano	dělník
Alois Šedivák	katolík	Smíchov	1893	osvobozen	ano	strojní zámečník
Alois Šilhavý	katolík	Knížkovice	1892	osvobozen	ano	soukromník
František Štěpán	katolík	Smíchov	1893	platí	ne	tov. Kovář
František Trepěš	katolík	Kařez	1893	osvobozen	ne	obecní sluha
Josef Ullrick	katolík	Žižkov	1891	osvobozen	ano	soustružník
František Vávra	katolík	Svinařov	1886	osvobozen	ano	maloročník
František Zikán	katolík	Smíchov	1892	osvobozen	ne	slévač

Tabulka č.12

Škola mistrovská

oddělení strojnické

1911/12

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Bohuslav Baura	katolík	Smíchov	1892	osvobozen	ne	dílovedoucí
Jaroslav Benák	katolík	Smíchov	1893	platí	ne	hostinský
Ignác Böhm	katolík	Okna	1893	osvobozen	ne	správce stanice
Rudolf Čedík	katolík	Praha VII	1888	osvobozen	ne	obchodník
Antonín Čmelík	katolík	Smíchov	1893	platí	ne	opr. stavební mistr
Vojtěch Doubek	katolík	Karlín	1894	osvobozen	ano	zámečník
Jaroslav Evan	katolík	Kamenné Žehrovice	1893	osvobozen	ne	zámečník
Josef Feřt	katolík	Rožďalovice	1893	osvobozen	ano	kovář
Josef Fučík	evangelické reformované	Moravská Olešnice	1892	osvobozen	ne	tkadlec
František Hanuš	katolík	Lavice	1894	osvobozen	ne	rolník
Alois Havelka	katolík	Královské Vinohrady	1893	platí	ne	hostinský
Jan Hradec	katolík	Olbramovice	1894	osvobozen	ano	hlídač dráhy
Edvard Jančar	katolík	Smíchov	1893	osvobozen	ano	svrškář
Oldřich Kopřiva	katolík	Toužetín	1892	osvobozen	ne	strojní zámečník
Josef Krabec	katolík	Stradonice	1893	osvobozen	ne	kotlář
Jan Kruliš	katolík	Smíchov	1894	osvobozen	ano	zámečník
Josef Kubálek	katolík	Grafenegg, Dolní Rak.	1894	osvobozen	ano	úředník
Oldřich Kučaba	katolík	Vlčím	1893	platí	ne	rolník
Jan Mádle	katolík	Linešice	1893	platí	ne	strojvůdce stát. drah
Václav Malý	katolík	Libáň	1893	platí	ne	rolník
Jindřich Martinec	katolík	Žďárky	1894	osvobozen	ne	pekař
Karel Mráz	katolík	Praha	1894	osvobozen	ne	nádeník
František Ouředník	katolík	Svatý Jan pod Skalou	1894	osvobozen	ano	topič c.k. stát. drah
Jaromír Pavlišta	katolík	Vamberk	1893	platí	ne	majitel strojírný
Antonín Petrášek	katolík	Příbram	1893	platí	ne	dozorce c.k. stát. dolů
Rudolf Piskáček	katolík	Vysočany	1894	osvobozen	ne	strojník a topič
František Pokorný	katolík	Bylany	1893	platí	ne	mlynář a rolník
Augustin Pour	katolík	Bystrá	1893	platí	ne	učitel
Antonín Rampa	katolík	Pičín	1893	platí	ne	rolník
Bohumil Rejt	katolík	Dolní Bousov	1893	osvobozen	ne	rolník
Josef Sika	katolík	Poleň	1893	osvobozen	ne	kovář
František Studecký	katolík	Chotětov	1891	platí	ne	rolník
František Sudík	katolík	Sedlc	1893	osvobozen	ne	hospodářský na velkostatku
Vladimír Šebor	katolík	Kladno	1893	osvobozen	ne	kantorista
Antonín Šinkovský	katolík	Choťovice	1893	osvobozen	ne	kovář
Josef Šomek	katolík	Praskolesy	1888	osvobozen	ne	strážník tratě
Jaroslav Štibinger	katolík	Smíchov	1894	osvobozen	ne	skladní mistr
František Tryb	katolík	Pšany	1893	platí	ne	rolník
Josef Tuček	katolík	Smíchov	1893	osvobozen	ano	pom. truhlářský
František Žižka	katolík	Stará Huť u Dal	1894	platí	ne	pekař

Tabulka č.13

Škola mistrovská

oddělení strojnické

1912/13

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Josef Ausobský	katolík	Duchcov	1893	platí	ne	strojvůdce c.k. drah
Emil Blažek	katolík	Strádonice	1894	osvobozen	ano	díl. Pomocník topírny c.k. st. Dráhy
Karel Březina	katolík	Praha 8	1894	osvobozen	ano	zámečník
Jindřich Čermák	katolík	Košíře	1894	osvobozen	ne	poštovní podúředník
František Dvořák	katolík	Nedeliště	1893	osvobozen	ano	tovární dělník
František Ejem	katolík	Loděnice	1893	platí	ne	rolník
František Fencel	katolík	Hostoun	1893	osvobozen	ne	kovář
František Fiala	katolík	Rožmitál	1894	osvobozen	ano	rolník
Josef Forejt	katolík	Košíře	1895	osvobozen	ne	správce cihelny
Josef Fric	katolík	Most	1895	osvobozen	ne	kotlář c.k. st. dílny
Robert Grünwald	katolík	Bakov nad Jizerou	1893	platí	ne	prokurista firmy Laurin&Klement
Jindřich Haase	katolík	Podmoklí nad Labem	1893	osvobozen	ne	vlakvedoucí
Karel Hornych	katolík	Lomnice nad Popelkou	1894	osvobozen	ne	tovární dělník
František Hrubý	katolík	Žižkov	1893	osvobozen	ne	konduktér c.k. drah
Bohumil Hůrka	katolík	Louny	1895	platí	ne	zámečník c.k. st. dílny
Jan Jaroš	katolík	Lomnice nad Popelkou	1893	osvobozen	ne	majitel str. dílny
Josef Jelínek	katolík	Praha	1894	osvobozen	ne	c.k. jízdní nadstrážmistr
Bohumil Klomínek	katolík	Braník	1895	platí	ne	zelinář
Karel Kneifel	katolík	Plzeň	1894	osvobozen	ne	strojvedoucí
František Krch	katolík	Tábor	1895	platí	ne	obuvník
Václav Křivka	katolík	Smíchov	1894	osvobozen	ne	klempíř
Adolf Lehejček	katolík	Počátky	1895	osvobozen	ne	tesař
Jan Lejsek	katolík	Vodolka	1895	osvobozen	ne	vaříč cukru
Alois Macoun	katolík	Sobotka	1895	osvobozen	ano	kovář
Jan Marek	katolík	Padařov	1895	osvobozen	ano	rolník
Čeněk Matějka	katolík	Slaný	1895	platí	ne	kotlář
Josef Mudra	katolík	Beroun	1895	osvobozen	ano	posunovač vozů
Josef Polák	katolík	Lenešice	1893	platí	ne	zřízenec c.k. dráhy
František Rada	katolík	Popovice	1893	platí	ne	obchodník a obuvník
Václav Rejnek	katolík	Lučice	1894	osvobozen	ne	rolník
Jaroslav Relich	katolík	Jezbiny	1892	osvobozen	ne	strojvedoucí
Antonín Spal	katolík	Kladno	1892	osvobozen	ano	zámečník
Miroslav Stárka	katolík	Smíchov	1895	osvobozen	ne	truhlář
Václav Stuchlý	katolík	Cerhenice	1894	platí	ne	strážník na st.dráze
Karel Sýkora	katolík	Holubín	1894	osvobozen	ano	hostinský
Jiří Stříbrný	katolík	Nová Ves	1894	osvobozen	ne	majitel mlýn
František Tůma	katolík	Hvozdnice	1895	platí	ne	rolník
František Váňa	katolík	Zbraslav	1893	osvobozen	ano	kočí v mlékárně Radlické
Otokar Váša	katolík	Chrásť	1893	osvobozen	ne	soukromník
Ladislav Zohn	katolík	Ulgersdorf	1894	osvobozen	ano	konduktér c.k. drah

Tabulka č.14

Škola mistrovská

oddělení strojnické

1913/14

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Josef Balák	katolík	Jesené	1896	osvobozen	ne	zřízenec c.k. st. dráhy
Antonín Bárta	katolík	Jaroměř	1896	osvobozen	ano	rukavičkář
Fridolín Bobysud	katolík	Čistá	1895	osvobozen	ne	rolník
Emanuel Budař	evangelické	Březová Hora u Příbrami	1887	osvobozen	ano	důlní dozorce v.v.
Emil Čermus	katolík	Kralupy n. Vltavou	1895	osvobozen	ne	strojvůdce
Josef Daněk	katolík	Varvažov	1894	platí	ne	sluha c.k. dráhy
Jaroslav Doksanský	katolík	Vinařice	1892	osvobozen	ne	pensista
Josef Filek	katolík	Trhové Sviny	1895	osvobozen	ano	obchodník
Josef Hamouz	katolík	Panoší Újezd	1895	osvobozen	ano	domkář
Alois Hejzlar	katolík	Malé Poříčí	1895	platí	ne	rolník
Václav Horejsek	katolík	Třebusice	1893	osvobozen	ne	rolník
Alois Hraba	katolík	Vídeň, Dolní Rakousy	1895	osvobozen	ano	strojmistr
Martin Jamárik	evangelické augšpurské	Kunová, Uhry	1895	osvobozen	ne	rolník
Rudolf Ježek		Jilm	1890	osvobozen	ne	rolník a povozník
Bohuslav Kabeš	katolík	Hlubočepy	1895	osvobozen	ne	tesařský mistr v.v.
Josef Klapač	katolík	Praha	1895	osvobozen	ne	c.k. soudní sluha
Cyrill Kostečka	katolík	Dolní Bory	1894	platí	ne	rolník
Stanislav Koutník	katolík	Lány	1895	osvobozen	ne	mlékař
František Král	katolík	Velká Ves	1893	osvobozen	ne	rolník
Josef Mareš	katolík	Staré Smokovice	1895	osvobozen	ne	dělník
František Matoušek	katolík	Zbiroh	1896	osvobozen	ano	c.k. berní sluha
Vincenc Musil	katolík	Tišnov	1896	platí	ne	kov. Pomocník
Josef Nosek	katolík	Beroun	1895	osvobozen	ano	hokynář
František Novotný	katolík	Počátky	1895	osvobozen	ne	strojní zámečnick
Josef Patman	katolík	Bohdalovice	1888	osvobozen	ano	tov. dělník
Hynek Pavlík	katolík	Vysoké n. Jizerou	1896	osvobozen	ne	zást. ředitele školy
František Pelák	katolík	Pízeň	1895	osvobozen	ne	tavič
František Petřík	katolík	Opatovice	1894	osvobozen	ne	rolník
František Prošek	katolík	Chýňava	1895	osvobozen	ano	tesař
Oldřich Říha	katolík	Chrást	1894	osvobozen	ne	rolník
František Skopec	katolík	Sány	1895	osvobozen	ne	rolník
František Smrčina	katolík	Vosek	1889	platí	ne	kovář
Josef Sobotka	katolík	Bohdalov	1893	osvobozen	ne	rolník
Václav Sopr	katolík	Hradecko	1895	osvobozen	ne	rolník
Josef Spurný	katolík	Kladno	1894	osvobozen	ne	železniční zřízenec
Bedřich Stráský	katolík	České Budějovice	1891	osvobozen	ne	podúředník st. drah
Pavel Šebesta	katolík	Holič, Uhry	1894	platí	ne	rolník
Josef Šust	evangelické reformované	Králova Lhota	1895	osvobozen	ano	tesařský dělník
Adolf Uher	katolík	Tovačov	1887	osvobozen	ne	úředník cukrovaru
Václav Valchář	katolík	Praha	1894	osvobozen	ne	obchodní sluha
Václav Viktorin	katolík	Sedlec	1895	osvobozen	ne	zedník
Josef Zahradník	katolík	Bíllice	1885			

Tabulka č.15

Škola mistrovská
oddělení stavitelské
1.ročník
1901/02

Jméno	Vyznání	Bydliště	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Josef Daněk	katolík	Vykáň	1876	platí	ne	rolník
Vratislav Hoffmann	evang. ref.	Krupá	1884	osvobozen	ne	rolník
Emanuel Loučka	katolík	Radlice	1879	osvobozen	ano	zedník
Otakar Moravec	katolík	Lobeč	1883	platí	ne	mistr zed. a tes.
Josef Němec	katolík	Břežany	1884	osvobozen	ne	mistr pokrývačský
František Pašek	katolík	Jizerní Vtělno	1883	platí	ne	rolník
Josef Počta	katolík	Těhovičky	1883	osvobozen	ne	zedník
Antonín Straka	katolík	Praha	1882	platí	ne	hostinský
Josef Trnka	katolík	Holovousy	1883	osvobozen	ano	obchodník
Alois Vejvoda	katolík	Praha	1882	platí	ne	sluha spořitelny
Kamil Wolanski	katolík	Smíchov	1887		ne	puškař

Tabulka č.16

Škola mistrovská
oddělení stavitelské
1.ročník
1902/03

Jméno	Vyznání	Bydliště	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Václav Bartoš	katolík	Malé Přílepy	1882	osvobozen	ano	dělník
Rudolf Brejcha	katolík	Slivenec	1884	platí	ne	mistr kamenický
František Buňata	katolík	Hněvkovice	1879	platí	ne	domkář/rolník
Antonín Grafnetr	katolík	Košíře	1881	platí	ne	točič porcel./c.k.prof.
Jaroslav Hammerbauer	katolík	Mělník	1884	osvobozen	ne	mistr zednický
Bohumil Knebl	katolík	Lisá nad Labem	1885	platí	ne	obchodník
Karel Koukal	katolík	Hřivice	1883	platí	ne	rolník/rolník
Otakar Moravec	katolík	Lobeč	1883	platí	ne	stavitel
Bohumil Urban	katolík	Hlavenec	1884	platí	ne	rolník

Tabulka č.17

Škola mistrovská

oddělení stavitelské

1.ročník

1903/04

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Antonín Bartáček	katolík	Čekanice	1884	platí	ne	rolník
Karel Černý	katolík	Řevnice	1879	osvobozen	ano	domkář
Ladislav Ehrlich	katolík	Dobrovice	1886	osvobozen	ne	hodinář a zlatník
Adolf Markup	katolík	Všetaty	1885	osvobozen	ano	tesař
Otakar Novák	katolík	Pacov	1885	osvobozen	ne	lékárník
Jindřich Řehoř	katolík	Obořa	1884	osvobozen	ne	pomocník zednický
Ludvík Suchánek	katolík	Lesonice	1885	osvobozen	ne	mistr zednický
Jan Šlapánek	katolík	Tejnce	1882	osvobozen	ne	soukromník
Jaroslav Venca	katolík	Třebovle	1886	osvobozen	ne	zednický mistr
Antonín Veselý	katolík	Malá Mořina	1883	osvobozen	ne	mistr kovářský
Jaroslav Záheský	katolík	Louny	1885	platí	ne	stavitel

Tabulka č.15a

Škola mistrovská

oddělení stavitelské

1.zimní semestr

1901/02

Jméno	Vyznání	Bydliště	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
František Antropius	katolické	Račíněves	1878	platí	ne	mistr tesař
Antonín Brouša	katolické	Vekonice	1885	platí	ne	domkář
Josef Černý	katolické	Velká Bučina	1882	platí	ne	zedník
Václav Engel	katolické	Kostelec nad Or.	1885	osvobozen	ne	mistr barvíř
Jindřich Fanta	katolické	Podolí	1886	osvobozen	ne	zedník
Karel Fikar	katolické	Dolní Dobrá Voda	1884	osvobozen	ano	rolník
Václav Frýda	katolické	Mokrovousy	1884	osvobozen	ne	vozka
František Holan	katolické	Vápenice	1883	osvobozen	ano	kamenický mistr
Ludvík Hollmann	katolické	Mříčná	1882	platí	ne	hajný
Karel Charvát	katolické	Chrudim	1884	osvobozen	ano	zedník
Benno Kabát	katolické	Kartousy-Valdice	1884	osvobozen	ano	fotograf
Josef Kallaš	katolické	Hlubočepi	1884	osvobozen	ne	zedník
Josef Karhan	katolické	Záryby	1884	osvobozen	ano	zednický pomocník
Jan Kolář	katolické	Peřimov	1884	osvobozen	ne	tkadlec
Rudolf Košal	katolické	Kladno	1883	osvobozen	ne	horník
Jan Kotyk	katolické	Roztoky	1884	osvobozen	ano	rolník
Václav Majer	katolické	Dolní Liboc	1880	osvobozen	ne	zedník
Jaroslav Martínek	katolické	Žižkov	1885	osvobozen	ne	školník
Karel Matějka	katolické	Jilemnice	1884	osvobozen	ne	řezník
František Obermajer	katolické	Bojanovice	1885	platí	ne	zedník
Petr Petráš	katolické	Zubčice	1883	osvobozen	ne	zedník
Antonín Plíhal	katolické	Ruzíň	1884	platí	ne	zedník
Zdeněk Svoboda	katolické	Hrabašov	1884	osvobozen	ne	diurnista
Josef Špirek	katolické	Praha	1883	platí	ne	stravovatel
Miroslav Těhník	katolické	Železný Brod	1885	osvobozen	ne	sedlář
František Vorel	katolické	Votice	1883	platí	ne	
Petr Vosátka	katolické	Sedlc	1874	osvobozen	ano	
Karel Votava	katolické	Smilkov	1884	osvobozen	ano	strážník dráhy
Václav Zelenka	katolické	Střešovice	1883	platí	ne	mistr zednický

Tabulka č.16a

Škola mistrovská

oddělení stavitelské

1.zimní semestr

1902/03

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Antonín Bouša	katolík	Vlkonice	1885	platí	ne	četnický strážmistr v.v.
Alois Bureš	katolík	Ohaveč	1882	osvobozen	ne	rolník
Otakar Douša	katolík	Nový Bydžov	1886	platí	ne	zednický a tesařský mis.
Josef Faifr	katolík	Nová Ves	1885	osvobozen	ano	rolník
Eduard Falta	katolík	Radim	1879	platí	ne	mistr zednický
Kamil Hájek	katolík	Dobříš	1885	platí	ne	obchodník
Albín Halaš	katolík	Opatovice	1886	platí	ne	technický fin. kontrolor
Antonín Hanuš	katolík	Mříčné	1885	osvobozen	ano	tkadlec
Karel Hlavatý	katolík	Hořice	1886	platí	ne	mistr truhlářský
Antonín Janouš	katolík	Drnov	1885	osvobozen	ano	horník
Josef Ježek	katolík	Liskovice	1877	osvobozen	ano	hostinský
Vratislav Karásek	katolík	Mladá Boleslav	1886	osvobozen	ne	správce školy
Josef Koch	katolík	Krasiny	1883	osvobozen	ano	zedník
Josef Kysela	katolík	Jaroměř	1885	osvobozen	ne	stavbyvedoucí
Josef Macháček	katolík	Kostelec n. Or.	1884	platí	ne	soustružník
Jan Matějka	katolík	Řešihlavy	1885	platí	ne	zedník
Josef Nádvorník	katolík	Lhota Šárová	1882	osvobozen	ano	zedník
Vincenc Nečásek	katolík	Vysoké n. Jiz.	1885	osvobozen	ano	okresní tajemník
Josef Novák	katolík	Podbradec	1885	platí	ne	mistr zednický
Bedřich Pohořský	katolík	Pohoří	1884	platí	ne	hostinský
Arnulf Schmid	katolík	Toušeň	1884	platí	ne	sluha elekt. podniků
Antonín Slaviček	katolík	Lojovice	1886	osvobozen	ano	dílovedoucí
Rudolf Strnad	katolík	Chomutice	1884	osvobozen	ne	hostinský
František Šlechta	katolík	Velké Jeřice	1883	osvobozen	ano	dělník
Jan Špaček	katolík	Votice	1886	osvobozen	ne	zednický mistr
František Švařík	katolík	Spíšová	1884	osvobozen	ano	rolník
Jan Tůma	katolík	Praha	1886	osvobozen	ano	stavbyvedoucí
Jan Vlach	katolík	Smíchov	1886	osvobozen	ne	agent
Josef Volšík	katolík	Červená Třemešná	1884	osvobozen	ne	zedník
Josef Zázvorka	katolík	Žabovřesky	1886	platí	ne	rolník
Josef Zvolský	katolík	Štědřík	1885	platí	ne	mistr tesařský

Tabulka č.17a

Škola mistrovská

oddělení stavitelské

1.zimní semestr

1903/04

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Karel Heřman	katolík	Střešovice	1885	platí	ne	mistr zednický
František Horák	katolík	Malá Chuchle	1887	platí	ne	tesař
František Houška	katolík	Mrátín	1885	osvobozen	ano	rolník
Josef Hrubý	katolík	Paseky	1886	osvobozen	ne	vyrábitel tkalc.h vzorů
Antonín Hruška	katolík	Klecany	1886	osvobozen	ne	dozorce
František Janáček	katolík	Chotěboř	1887	osvobozen	ano	obuvník
Stanislav Janský	katolík	Jedousov	1886	platí	ne	architekt a stavitel
Josef Jareš	katolík	Halouny	1886	osvobozen	ne	mistr pokrývačský
Josef Kasal	katolík	Humpolec	1884	osvobozen	ne	tesařský mistr
Josef Kaucký	katolík	Žižkov	1880	platí	ne	polír zednický
Václav Khop	katolík	Dobrá Voda	1886	osvobozen	ano	rolník
Josef Klápště	katolík	Smrčí	1884	osvobozen	ne	mlynář
Karel Kořínek	katolík	Hořice	1884	platí	ne	hostinský a zahradník
Václav Kucharský	katolík	Vršovice	1885	platí	ne	kamenický pomocník
Josef Lešák	katolík	Mříčné	1885	osvobozen	ne	truhlář
František Ličman	katolík	Křtomíle	1883	platí	ne	rolník
Jan Malinovský	katolík	Vídeň	1886	platí	ne	stavitel
Jan Malý	katolík	Vršovice	1886	osvobozen	ano	mistr zednický
Josef Martínek	katolík	Holubice	1887	platí	ne	polír zednický
Josef Pazler	katolík	Horní Ročov	1887	osvobozen	ne	krejčí
Jan Písecký	katolík	Smíchov	1887	osvobozen	ano	soudní auskultant
Antonín Roupec	katolík	Bulikovice	1883	platí	ne	nádeník
Josef Šebánek	katolík	Davle	1880	osvobozen	ano	cihlařský dělník
Emanuel Štěpánek	katolík	Kouřim	1886	osvobozen	ne	mistr zednický
Hugo Ticháček	katolík	Mirokovice	1880	platí	ne	
Jan Vodňaruk	katolík	Voštovice	1885	osvobozen	ne	pocník zednický
Jáchym Vondra	katolík	Držkov	1884	osvobozen	ano	policejní komisař
František Zima	katolík	Rakovnice	1875	platí	ne	horník
Václav Zvonář	katolík	Bzová	1884	platí	ne	rolník

Tabulka č.18

Škola pro řemesla stavební

přípravný kurz

1910/11

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Josef Beran	katolík	Radešovice	1892	osvobozen	ano	rolník
František Berka	katolík	Lesná	1890	platí	ne	tesař
Josef Birnbaum	katolík	Kladno	1876	osvobozen	ano	
Antonín Burian	katolík	Zvěřkovice	1891	osvobozen	ano	domkář
Karel Buzek	katolík	Královské Vinohrady	1892	osvobozen	ne	kolář
Václav Černík	katolík	Mokošín	1886	platí	ne	dělník
Antonín Dostál	katolík	Vamberk	1892	osvobozen	ne	obuvník
Karel Dušek	katolík	Dolní Přím	1891	osvobozen	ne	obchodník
Josef Dytrych	katolík	Písty	1892	osvobozen	ne	tesař
Josef Eckert	katolík	Bezděkov	1884	platí	ne	stavitel
Josef Fišera	katolík	Zlív	1893	platí	ne	mistr tesařský
Rudolf Gregor	katolík	Chrástany	1892	osvobozen	ano	pomocník tesařský
Jan Havlas	katolík	Jíkev	1891	osvobozen	ano	rolník
Ondřej Hrubý	katolík	Lochovice	1887	platí	ne	hostinský
Alois Hruška	katolík	Buštěhrad	1892			obecní tajemník
Josef Chvojka	katolík	Černuce	1893	osvobozen	ano	mistr zednický
Josef Knespl	katolík	Nepřevazy	1891	osvobozen	ne	obchodník
Štěpán Krátký	katolík	Svatý Jan	1890	osvobozen	ano	knížecí hajný v.v.
Bohumil Krušina	katolík	Škramník	1892	osvobozen	ne	rolník
Pavel Kubeš	katolík	Ledce	1892	osvobozen	ano	zedník
Matěj Kučera	katolík	Úhonice	1891	osvobozen	ano	zedník
Jan Menhard	katolík	Brozany	1884	osvobozen	ano	dělník
František Mlejnecký	katolík	Rožďalovice	1886	osvobozen	ano	domkář
Rudolf Palas	katolík	Lhotka	1891	osvobozen	ne	zedník
Václav Pištora	evang. ref.	Vodolka	1891	osvobozen	ne	domkář
Josef Poláček	katolík	Vosek	1882	osvobozen	ano	rolník
Alois Příhoda	katolík	Smíchov	1892	platí	ne	živnostník
Josef Sedmidubský	katolík	Tachov	1891	osvobozen	ne	rolník
Alois Slaba	katolík	Žemličkova Lhota	1891	osvobozen	ne	mistr zednický
František Sláma	katolík	Jinonice	1890	platí	ne	dělník
Jan Šafránek	katolík	Hoření Dobrá Voda	1892	osvobozen	ne	rolník
Václav Šimáček	katolík	Rožďalovice	1892	osvobozen	ne	rolník
František Šulc	katolík	Bráník	1892	platí	ne	mistr tesařský
Josef Tauš	katolík	Kladno	1892	osvobozen	ne	hutní mistr v.v.
Josef Tejček	katolík	Velká Víska	1891	osvobozen	ano	mistr dlaždicový
Antonín Tomášek	katolík	Strakoč	1893	platí	ne	mistr tesařský
Bohumil Vích	katolík	Sukorad	1892	osvobozen	ne	obchodník
František Zákostelna	katolík	Ratibořské Hory	1889	osvobozen	ano	polír zednický
Josef Zelinka	katolík	Bošín	1891	osvobozen	ne	zřízenec dráhy/krejčí
Jan Žalský	katolík	Mříčná	1890	osvobozen	ano	tkadlec

Tabulka č.19

Škola pro řemesla stavební

přípravný kurz

1911/12

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Bohuslav Barta	katolík	Stračenská Lhota	1893	osvobozen	ano	zedník
Ferdinand Brenner	katolík	Mladovice	1893	osvobozen	ano	hostinský
Bohumil Brož	katolík	Havlovice	1892	osvobozen	ano	rolník
Josef Břečka	katolík	Kolovraty	1891			strážník
František Čermák	katolík	Volovice	1879	osvobozen	ano	kameník
Josef Černý	katolík	Hrdly	1886	osvobozen	ne	
Stanislav Hác	katolík	Slaný	1893	osvobozen	ne	slévač kovů
Václav Hanuš	katolík	Mšeno	1893	platí	ne	obchodník
Jaroslav Herink	katolík	Žižkov	1894	osvobozen	ano	zlatník
Antonín Hoffmann	katolík	Sazená	1892	osvobozen	ano	zedník
Václav Hrdina	katolík	Křivá Ves	1891	platí	ne	rolník
Antonín Jirásko	katolík	Česká Proseč	1893	osvobozen	ano	rolník n.o.
Jan Jirásko	katolík	Valdov	1887	osvobozen	ano	rolník
Antonín Jiřinec	katolík	Vršovice	1893	osvobozen	ne	pom. Kamenický
Karel Kabeláč	katolík	Štířín	1885	osvobozen	ano	dělník
Rudolf Kopecný	katolík	Praha	1881	osvobozen	ne	
Josef Macourek	katolík	Svinaře	1893	platí	ne	zedník
Václav Maksa	katolík	Onomyšl	1892	platí	ne	rolník
František Nechyba	katolík	Zbraslav	1893	osvobozen	ne	zedník
Emanuel Němec	katolík	Radonice	1892	platí	ne	tesař
Eduard Pfeffer	katolík	Humpolec	1892	osvobozen	ano	řezník
Rudolf Pokorný	katolík	Zásmuky	1889	osvobozen	ano	cestář
Alois Polák	katolík	Doubek	1893	osvobozen	ano	dělník
Bohumil Prousek	katolík	Držkov	1894	platí	ne	rolník
Josef Ptáček	katolík	Kamenná Lhota	1892	osvobozen	ne	hajný
Alois Slaba	katolík	Žemličková Lhota	1891	platí	ne	mistr zednický
František Somol	katolík	Řenčov	1890	osvobozen	ne	tesař
Václav Sudík	katolík	Sedlec	1894	platí	ne	rolník
František Svatoš	katolík	Tlustovousy	1888	osvobozen	ne	zedník
Antonín Šimůnek	katolík	Modřany	1893	platí	ne	tesař
Bedřich Šindýlek	katolík	Krymlov	1894	platí	ne	mistr tesařský
František Škobis	katolík	Bohušovice	1892	osvobozen	ano	obecní tajemník
Jan Špryňar	katolík	Spechy	1887	osvobozen	ano	
Karel Šrámek	katolík	Kolín	1893	platí	ne	rolník
Alois Štajer	katolík	Velké Chomutice	1890	osvobozen	ne	důlní kovář
Josef Štětina	katolík	Lipenec	1893	osvobozen	ne	zedník
Stanislav Vidlák	katolík	Střelice	1889	osvobozen	ano	tovární dělník
Josef Zemánek	evangelické	Náchod	1892	osvobozen	ano	tovární dělník
Josef Marun	katolík	Neveklov				
František Křenek	katolík	Kytín				

Tabulka č.20

Škola pro řemesla stavební

přípravný kurz

1912/13

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
zedníci						
Václav Alda	katolík	Úhomice	1893	osvobozen	ne	tovaryš zednický
Jaroslav Bukvička	katolík	Lovenice	1893	osvobozen	ne	zedník
Václav Cabrnoch	katolík	Přední Lhota	1894	platí	ne	rolník
Václav Čech	katolík	Bedřichov	1894	osvobozen	ano	rolník
Václav Čelíkovský	katolík	Pankrác	1896	platí	ne	podnikatel staveb
Václav Dostál	katolík	Polepy	1894	osvobozen	ne	rolník
Josef Eichler	katolík	Nová Paka	1894	platí	ne	obuvník
Josef Grossmann	katolík	Smíchov	1895	osvobozen	ne	pomocník lakýrnický
František Havlík	katolík	Vesec	1889	osvobozen	ne	rolník
Václav Honsig	katolík	Praha	1894	platí	ne	typograf
Josef Kosař	katolík	Doubrava	1894	osvobozen	ne	rolník
Jaroslav Kozel	katolík	Pecínov	1895	osvobozen	ne	hostinský
Ladislav Kraus	katolík	Horní Štěpanice	1893	platí	ne	rolník
Jaroslav Kytýr	katolík	Radonice	1892	osvobozen	ano	soukromník
Vojtěch Lehovec	katolík	Brtnice	1894	osvobozen	ne	zedník
Josef Matějka	katolík	Nové Strašecí	1893	osvobozen	ne	rolník
Josef Michálek	katolík	Ostroměř	1894	osvobozen	ne	rolník
Václav Minařík	katolík	Rovina	1895	osvobozen	ne	zedník
Jaroslav Moravec	katolík	Smíchov	1895	osvobozen	ne	městský strojník
Jaroslav Mrázek	evangelické ref.	Jeníkovice	1894	osvobozen	ano	rolník
František Nerad	katolík	Lojovice	1895	osvobozen	ano	zedník - domkář
František Nosek	katolík	Jilemnice	1894	osvobozen	ano	sluha okresního hejtmána v.v.
Jaroslav Pešula	katolík	Drnek	1895	osvobozen	ne	hostinský
Jaromír Pokorný	katolík	Humpolec	1895	platí	ne	zvěrolékař
František Prášil	katolík	Nová Ves n. Pop.	1894	osvobozen	ano	krejčí
Karel Schmeisser	katolík	Dražice	1892	osvobozen	ne	vrch. soud. oficiál
František Svoboda	katolík	Jirny	1893	platí	ne	zedník
Josef Vagenknecht	katolík	Holovousy	1895	platí	ne	zedník
Jindřich Veselý	katolík	Smečno	1894	osvobozen	ne	mistr kovářský
Václav Vrchlabský	katolík	Škvorec	1893	osvobozen	ne	dělník
Josef Zikmund	katolík	Vysokov	1895	osvobozen	ano	zedník
tesaři						
František Beneš	katolík	Praha	1894	platí	ne	mistr tesařský
Alois Bláha	katolík	Mezouň	1895	platí	ne	mistr tesařský
Karel Bouček	katolík	Praha	1888	platí	ne	mistr tesařský
Alois Fišer	katolík	Vonoklasy	1895	osvobozen	ano	zedník
Jaroslav Hlaváč	katolík	Praha	1894	platí	ne	mistr tesařský
Rudolf Hora	katolík	Líské	1891	osvobozen	ano	tovaryš tesařský
František Hrdinka	katolík	Sestrouň	1893	platí	ne	polír tesařský
František Kop	katolík	Mýto	1890	osvobozen	ano	cvokař
Václav Novotný	katolík	Volšina	1894	osvobozen	ano	tesař
Václav Petráček	katolík	Mšec	1894	osvobozen	ne	tesař
Josef Příhoda	katolík	Unhošť	1895	platí	ne	krejčí, výběrčí okr. nemocen. pokl.

Tabulka č.21

Škola pro řemesla stavební

přípravný kurz

1913/14

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Antonín Bartyzal	katolík	Horní Římov	1895	osvobozen	ne	zřízenec st. drah
František Bečvář	katolík	Mezné	1893	osvobozen	ano	dělník hospod.
František Bohuslav	katolík	Hlubočepy	1895	osvobozen	ne	mlékař
František Cimbál	katolík	Prosečice	1895	osvobozen	ne	zedník
Ferdinand Ehrlich	katolík	Rozkoš	1895	osvobozen	ano	polír zednický
František Hendrych	katolík	Smíchov	1896	osvobozen	ne	strojník
Karel Hulán	katolík	Nedrahovice	1894	platí	ne	hostinský
Emil Hůlka	katolík	Záhřeb, kr. Chorvatské	1895	platí	ne	c.k. poštovní podúředník
Oldřich Hylšer	katolík	Hořice	1896	osvobozen	ano	c.k. soudní oficiant
Karel Ježek	katolík	Písková Lhota	1894	osvobozen	ne	rolník
František Klein	katolík	Králka	1896	osvobozen	ano	zedník a domkář
Jaroslav Knížek	katolík	Doubek	1896	osvobozen	ne	rolník
František Kostrba	katolík	Horní Bousov	1892	platí	ne	maj. povoznictví
Vratislav Kuchta	katolík	Milčín	1893	osvobozen	ne	obchodník
Jarolím Květon	katolík	Sedlčany	1894	osvobozen	ne	stavbyvedoucí
Václav Maděra	katolík	Mužské	1893	osvobozen	ne	rolník
Václav Maruška	katolík	Pachouň	1895	osvobozen	ne	zedník
Jaroslav Měšťan	katolík	Řepy	1896	platí	ne	obchodník
Josef Oborský	katolík	Střemy	1891	osvobozen	ne	domkář
Augustin Plšek	katolík	Kramolno	1896	osvobozen	ano	dělník tovární
Václav Prýmek	katolík	Boseň	1894	osvobozen	ne	rolník
František Punčochář	katolík	Smíchov	1895	osvobozen	ano	hutní kovář
František Rus	katolík	Horní Ptíče	1895	osvobozen	ano	horník
Jaroslav Soumar	katolík	Ostrá	1895	platí	ne	skladní mistr
Antonín Sucharda	katolík	Lomnice n. Popelkou	1895	osvobozen	ano	truhlář
Jaroslav Šimánek	katolík	Litkovice	1895	platí	ne	tesař
Josef Šlambor	katolík	Kováň	1890	osvobozen	ne	dělník
František Šťastný	katolík	Živonín	1894	osvobozen	ne	rolník
Jan Tarant	katolík	Valdov	1894	osvobozen	ne	dělník trati
Jaroslav Trnka	katolík	Velká Víska	1896	osvobozen	ne	povozník
Ladislav Žaba	katolík	Benešov	1895	osvobozen	ano	řemenář
odd. tesařské						
Josef Benák	katolík	Padařov	1895	osvobozen	ano	tesař
František Beneš	katolík	Praha	1894	platí	ne	mistr tesařský
František Bláha	katolík	Červ. Újezd	1895	osvobozen	ne	tesař
Josef Bunda	katolík	Řebeč	1892	osvobozen	ne	soukromník
Josef Dostal	katolík	Horní Chabry	1890	osvobozen	ne	zedník
Antonín Karásek	katolík	Cheznovice	1893	osvobozen	ano	polír tesařský
Josef Kinský	katolík	Žalov	1892	osvobozen	ne	rolník
Jaroslav Kotek	katolík	Břežany	1895	osvobozen	ne	tesař
Jaroslav Kougl	katolík	Lhota	1895	osvobozen	ne	mistr tesařský
Antonín Píša	katolík	Nesměň	1895	osvobozen	ano	tesař
Antonín Řežábek	katolík	Vidovice	1891	platí	ne	dělník

Tabulka č. 18a

Škola pro řemesla stavitelská
první odborný kurz pro zedníky
1911/12

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Josef Beran	katolík	Radešovice	1892	osvobozen	ano	rolník
Antonín Burian	katolík	Zvěrkovice	1891	osvobozen	ano	domkář
Karel Buzek	katolík	Královské Vinohrady	1892	osvobozen	ne	mistr kolářský
Václav Černík	katolík	Mokošín	1886	platí	ne	rolník
Antonín Dostál	katolík	Vamber	1892	osvobozen	ne	obuvník
Karel Dušek	katolík	Dolní Příim	1891	osvobozen	ne	obchodník
Josef Eckert	katolík	Bezděkov	1884	platí	ne	stavitel
Jan Havlas	katolík	Jíkev	1891	osvobozen	ano	rolník
Josef Chvojka	katolík	Černuc	1893	osvobozen	ne	mistr zednický
Josef Knespl	katolík	Nepřevazy	1891	osvobozen	ne	obchodník
Štěpán Krátký	katolík	Sv. Jan	1890	osvobozen	ano	knížecí hajný v.v.
Bohumil Krušina	katolík	Skramníky	1892	osvobozen	ne	rolník
Pavel Kubeš	katolík	Ledce	1892	osvobozen	ne	domkář
Jan Menhard	katolík	Brozany	1884	osvobozen	ano	domkář
Rudolf Palas	katolík	Lhotka	1891	osvobozen	ne	zedník
Václav Pištora	evangelické reformované	Vodolka	1891	osvobozen	ne	domkář
Alois Příhoda	katolík	Smíchov	1892	platí	ne	obchodník
Josef Sedmidubský	katolík	Táchev	1891	osvobozen	ne	rolník
Jan Šafránek	katolík	Horní Dobrá Voda	1892	osvobozen	ne	řezník
Václav Šimáček	katolík	Rožďalovice	1892	osvobozen	ano	domkář
Josef Tauš	katolík	Kladno	1892	osvobozen	ne	hutní mistr v.v.
Josef Tejček	katolík	Velká Víska	1891	osvobozen	ano	zedník
Bohumil Vích	katolík	Sukorad	1892	osvobozen	ne	obchodník
František Zákostelna	katolík	Ratibořské Hory	1889	osvobozen	ano	zednický polír
Jan Žalský	katolík	Mříčná	1890	osvobozen	ano	tkadlec

Tabulka č. 19a

Škola pro řemesla stavitelská
první odborný kurz pro zedníky
1912/13

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Bohuslav Barta	katolík	Lhota Stračovská	1893	osvobozen	ano	zedník
Ferdinand Brenner	katolík	Mladovice	1893	osvobozen	ano	hostinský
Bohumil Brož	katolík	Havlovice	1892	osvobozen	ne	rolník
František Čermák	katolík	Volovice	1879	osvobozen	ne	kameník
Stanislav Hác	katolík	Slané	1893	osvobozen	ne	slévač
Jaroslav Herink	katolík	Žižkov	1894	osvobozen	ano	zlatník
Antonín Hoffmann	katolík	Sazená	1892	osvobozen	ne	zedník
Václav Hrdina	katolík	Křivá Ves	1891	osvobozen	ne	rolník
Antonín Jirásko	katolík	Česká Proseč	1893	osvobozen	ano	rolník v.v.
Antonín Jiřinec	katolík	Vršovice	1893	osvobozen	ne	pomocník kamenický
Karel Kabeláč	katolík	Štiřín	1885	osvobozen	ano	dělník
Vojtěch Krůček*	katolík	Dobšice	1890	osvobozen	ne	mistr pumpařský
Josef Macourek	katolík	Svinaře	1893	platí	ano	zedník
František Nechyba	katolík	Zbraslav	1893	osvobozen	ne	zedník
Emanuel Němec	katolík	Radonice	1892	platí	ne	tesař mistr
Eduard Pfeffer	katolík	Humpolec	1892	osvobozen	ne	řezník
Rudolf Pokorný	katolík	Zásmuky	1889	osvobozen	ano	cestář
Alois Polák	katolík	Doubek	1893	osvobozen	ano	dělník
Bohumil Prousek	katolík	Držkov	1894	platí	ne	rolník
Josef Ptáček	katolík	Kamenná Lhota	1892	osvobozen	ne	knížecí hajný
Alois Slaba	katolík	Lhota Žemličkova	1891	osvobozen	ne	mistr zednický
František Svatoš	katolík	Tlustovousy	1888	osvobozen	ne	zedník
František Škobis	katolík	Bohušovice	1892	osvobozen	ne	obecní tajemník
Karel Šrámek	katolík	Kolín	1893	osvobozen	ne	rolník/krejčí
Alois Štajer	katolík	Chomutice	1890	osvobozen	ne	důlní kolář
Josef Štětina	katolík	Lipenec	1893	osvobozen	ne	zedník
Stanislav Vidlák	katolík	Střelice	1889	osvobozen	ano	tovární dělník
Josef Zemánek	evang. ref. helv.	Náchod	1892	osvobozen	ne	tovární dělník

Tabulka č. 20a

Škola pro řemesla stavitelská
první odborný kurz pro zedníky
1913/14

Václav Alda	katolík	Úhonice	1893	osvobozen	ne	zedník
Jaroslav Bukvička	katolík	Lovenice	1893	osvobozen	ano	zedník
Václav Cabrnoch	katolík	Přední Lhota	1894	osvobozen	ne	rolník
Václav Čech	katolík	Bedřichov	1894	osvobozen	ano	rolník
Václav Čelikovský	katolík	Nusle	1896	platí	ne	podnikatel staveb
Václav Dostál	katolík	Polepy	1894	osvobozen	ne	rolník
Josef Eichler	katolík	Nová Paka	1894	osvobozen	ne	obuvník
Josef Grossmann	katolík	Smíchov	1895	osvobozen	ne	pom. lakýrnický
František Havlík	katolík	Vesec	1889	osvobozen	ne	zedník
Václav Honsig	katolík	Praha	1894	platí	ne	typograf
Josef Kosař	katolík	Doubrava	1894	osvobozen	ne	dělník
Jaroslav Kozel	katolík	Pecinov	1895	osvobozen	ne	hostinský
Jaroslav Kytýr	katolík	Radonice	1892	osvobozen	ano	soukromník
Vojtěch Lehovec	katolík	Brtnice	1894	osvobozen	ne	zedník
Josef Matějka	katolík	Strašecí	1893	osvobozen	ne	rolník
Josef Michálek	katolík	Ostroměř	1894	osvobozen	ne	rolník
Václav Minařík	katolík	Rovina	1895	osvobozen	ne	zedník
Jaroslav Moravec	katolík	Smíchov	1895	osvobozen	ne	městský strojník
František Nerad	katolík	Lojovice	1895	osvobozen	ano	zedník
František Nosek	katolík	Jilemnice	1894	osvobozen	ano	sluha u hejtmana
Robert Pejřimovský*	katolík	Pardubice	1895	osvobozen	ne	fasadník
Jaroslav Pešula	katolík	Drnek	1895	osvobozen	ne	hostinský
Jaromír Pokorný	katolík	Humpolec	1895	osvobozen	ne	zvěrolékař
František Prášil	katolík	Nová Ves n. Popelkou	1894	osvobozen	ano	krejčí
Karel Schmeisser	katolík	Dražice	1892	osvobozen	ano	vrch. soudní oficial
František Svoboda	katolík	Jirny	1893	platí	ne	zedník
Josef Vagenknecht	katolík	Holovousy	1895	osvobozen	ne	zedník
Jindřich Veselý	katolík	Smečno	1894	osvobozen	ne	kovář
Václav Vrchlabský	katolík	Škvorec	1893	osvobozen	ne	dělník
Josef Zikmund	katolík	Vysokov	1895	osvobozen	ano	zedník

Tabulka č. 18b

Škola pro řemesla stavitelská
první odborný kurz pro tesaře
1911/12

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
František Berka	katolík	Lesná	1890	osvobozen	ne	pomocník tesařský
Josef Dytrych	katolík	Píсты	1892	osvobozen	ano	tesař
Josef Fišera	katolík	Zlív	1893	osvobozen	ne	mistr tesařský
Rudolf Gregor	katolík	Chrástany	1892	osvobozen	ano	tesař
František Chroust*	katolík	Praha 1	1889	platí	ne	mistr tesařský
Jan Jandajsek*	katolík	Brzotice	1890	osvobozen	ne	rolník
Matěj Kučera	katolík	Úhonice	1891	osvobozen	ano	zedník
František Mlejnecký	katolík	Rožďalovice	1886	osvobozen	ano	okresní cestář
Josef Poláček	katolík	Vosek	1882	osvobozen	ano	rolník
František Šulc	katolík	Bráník	1892	platí	ne	mistr tesařský
Karel Tišer*	katolík	Kladno	1894	platí	ne	opr. Mistr zednický
Antonín Tomášek	katolík	Starkoč	1893	osvobozen	ne	mistr tesařský

Tabulka č. 19b

Škola pro řemesla stavitelská
první odborný kurz pro tesaře
1912/13

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Josef Anýž*	katolík	Malé Kyšice	1888	osvobozen	ne	
Václav Hanuš	katolík	Mšeno	1893	platí	ne	obchodník
Jan Jirásko	katolík	Valdov	1887	osvobozen	ano	
Bohumil Koza*	katolík	Řevnice	1889	osvobozen	ano	
Václav Maksa	katolík	Onomyšl	1892	osvobozen	ne	rolník
František Somol	katolík	Řenčov	1890	osvobozen	ne	tesař
Alois Srp*	katolík	Kvaň	1887	osvobozen	ano	
Václav Sudík	katolík	Sedlc	1894	osvobozen	ne	rolník
Antonín Šimůnek	katolík	Modřany	1893	osvobozen	ne	tesař
Bedřich Šindýlek	katolík	Krymlov	1894	osvobozen	ne	tesař
Jan Šprýňar	katolík	Spy	1887	osvobozen	ne	

Tabulka č. 20b

Škola pro řemesla stavitelská
první odborný kurz pro tesaře
1913/14

Jméno	Vyznání	Místo narození	Rok narození	Školné	Stipendium	Stav otce/poručníka
Alois Bláha	katolík	Mezouň	1895	osvobozen	ne	mistr tesařský
Karel Bouček	katolík	Praha	1888	platí	ne	mistr tesařský
Alois Fišer	katolík	Vonoklasy	1895	osvobozen	ne	zedník
Jaroslav Hlaváč	katolík	Praha 7	1894	platí	ne	mistr tesařský
Rudolf Hora	katolík	Líské	1891	osvobozen	ne	tesařský polír
František Kop	katolík	Mýto	1890	osvobozen	ano	kovář drob. výrobků
Jan Linhart*	katolík	Hostomice	1888	osvobozen	ano	tesař
Václav Novotný	katolík	Volšina	1894	osvobozen	ano	tesař
Václav Petráček	katolík	Mšec	1894	osvobozen	ne	tesař
Josef Příhoda	katolík	Unhošť	1895	osvobozen	ne	krejčí

Tabulka č.22

Přehled obcí z nichž pocházeli alespoň tři žáci

Místo narození	počet žáků
Praha	58
Smíchov	49
Kladno	14
Žižkov	13
Vršovice	12
Karlín	10
Plzeň	9
Královské Vinohrady	6
Tábor	6
Chrudim	5
Louny	5
Rožďalovice	5
Humpolec	4
Nučice	4
Beroun	3
Hlubočepy	3
Hořice	3
Hořovice	3
Kolín	3
Košíře	3
Nová Paka	3
Nová Ves	3
Nymburk	3
Pacov	3
Pankrác	3
Slaný	3

Seznam obrazových příloh

1. Snímek ze školního katalogu 1901/1902
2. Dopis absolventa řediteli školy
3. Ringhofferova továrna a závody 1889 a 1885
4. Úřední předání hotovosti mezi řediteli školy
5. Mapa s místy narození studentů 1901/1902
- 6+6a. Dopis Obchodní a živnostenské komory škole.
- 7+7a. Návrh školy na zvýšení řádné dotace na učebné pomůcky
8. Foto dílny elektrotechnické a strojnické
9. Foto dílny truhlářské a do kovárny

Král. Vinohrady 19^{ho} 83.

Starší a k. ředitelství!

Vzhledem ku přání, je nám jako absolventům na odchodu ze školy, star. ředitelstvím projevováno bylo, dovolují si zdevotile sdělit, se může bydlisko p. nyní na Král. Vinohradech, Komenského ul. č. 4.

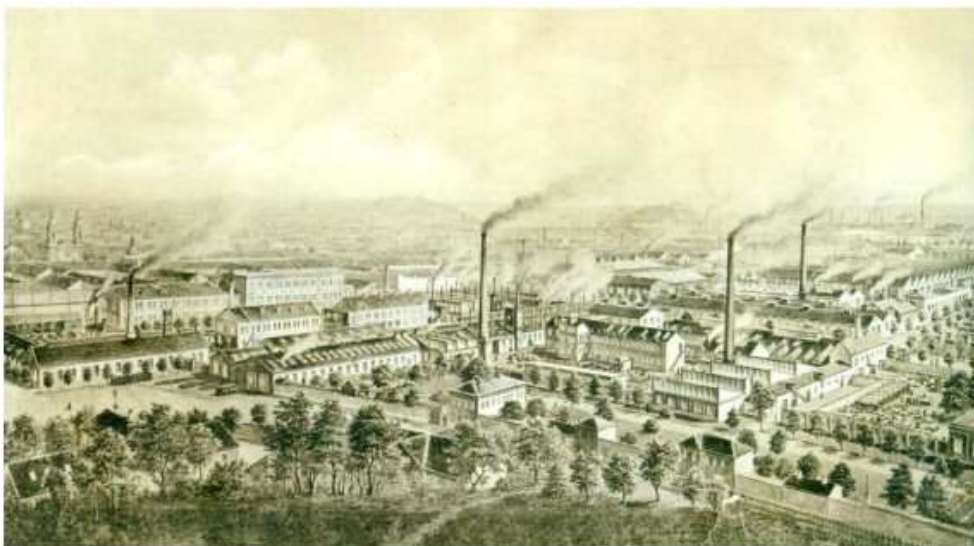
Pokud se týče zaměstnání, byl jsem do této doby zaměstnán co samostatný stavbyvedoucí na stavbě únikového domu zde na Král. Vinohradech u p. p. stavitele J. Vajšhajla a A. Krimy v Druze, kterého stavbu jsem k úplné speko-jnosti p. p. zaměstnavatelů právě dokončil.

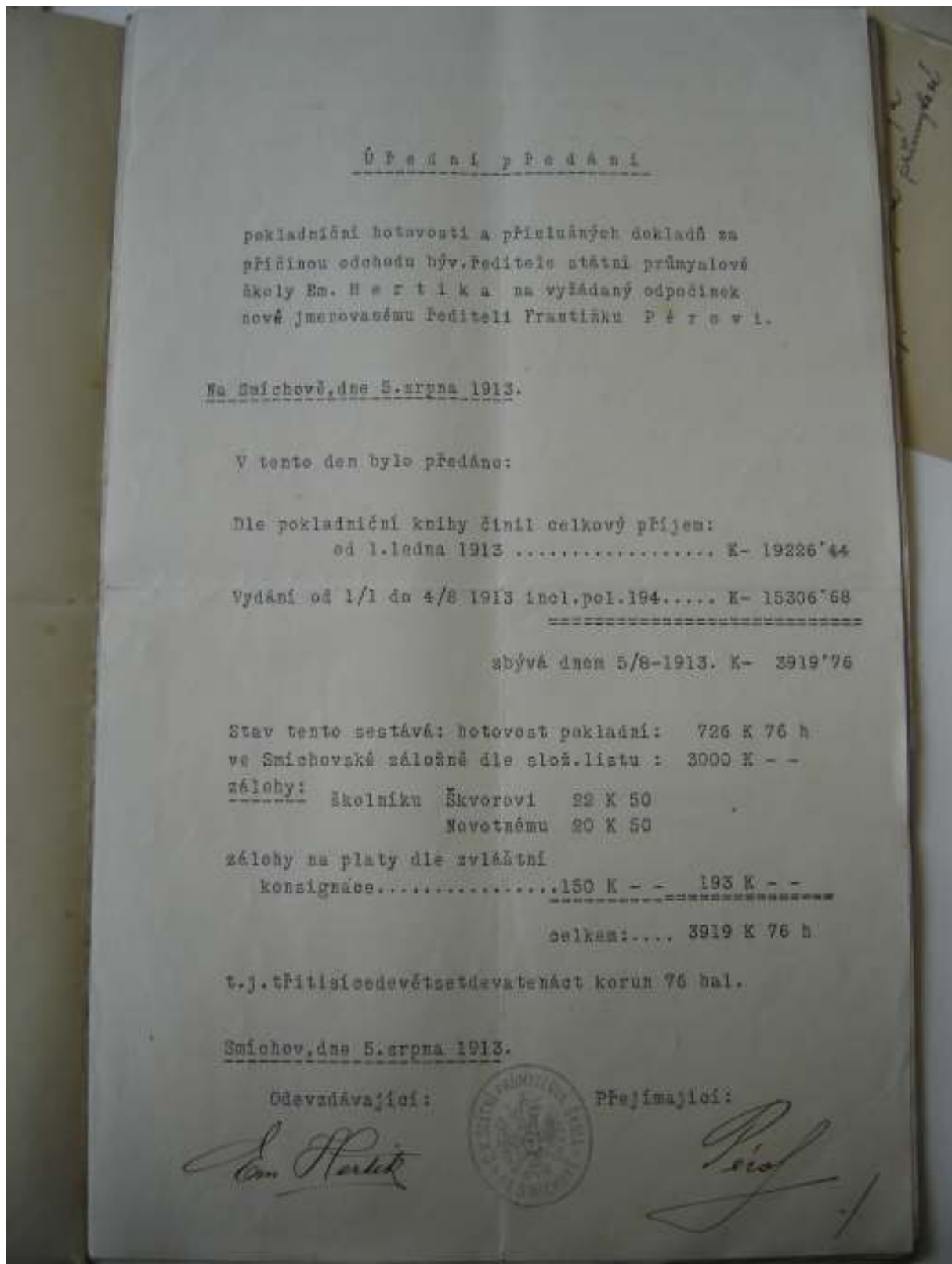
Další nové zaměstnání nemám řádné, a proto dovoluji si star. ředitelství zdevotile prositi, aby, kdyby nějaká nabídka na star. ředitelství učinena byla, lidškově na mne učel vzíti závažně a pozorně.

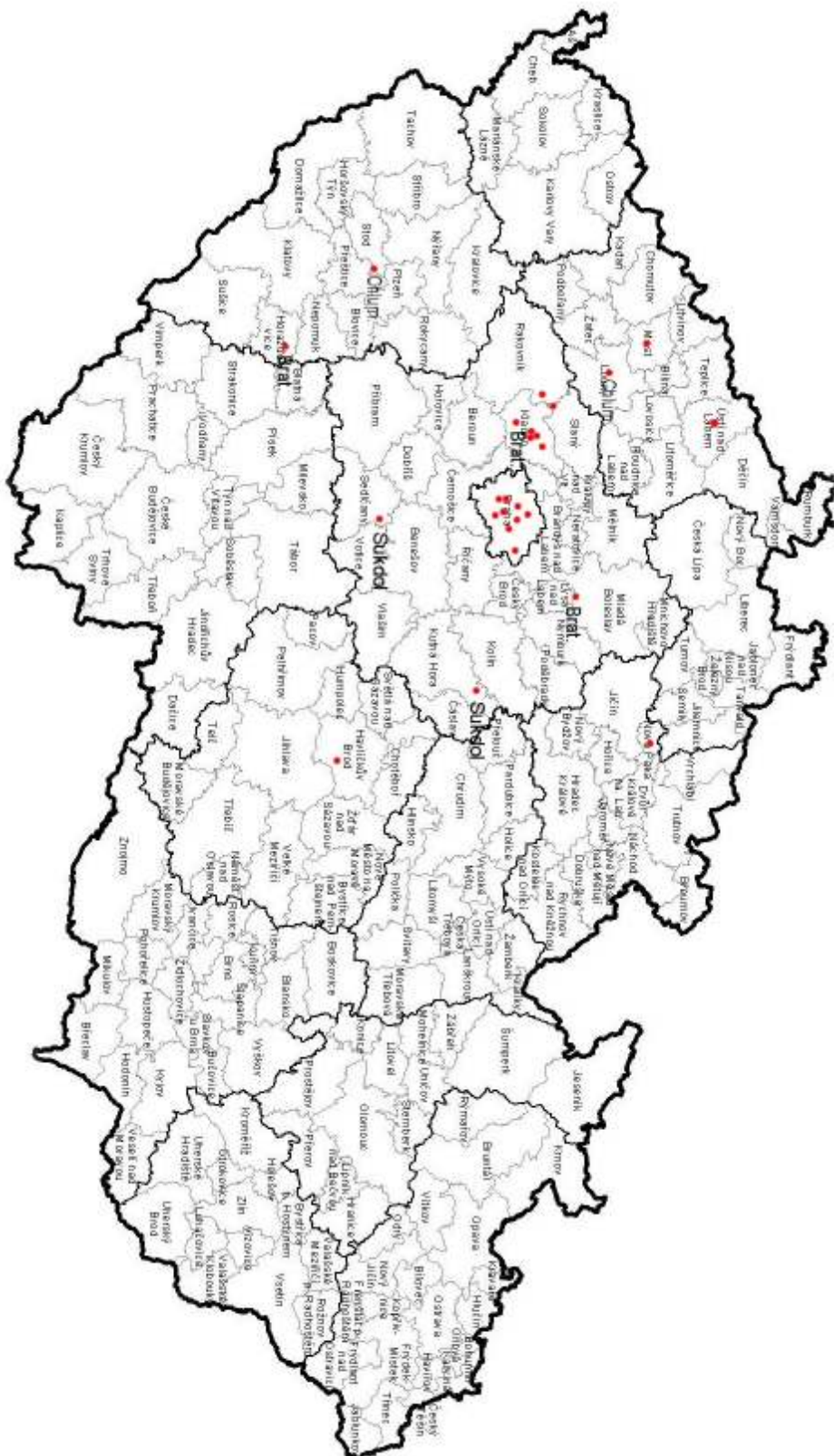
se zděním věří

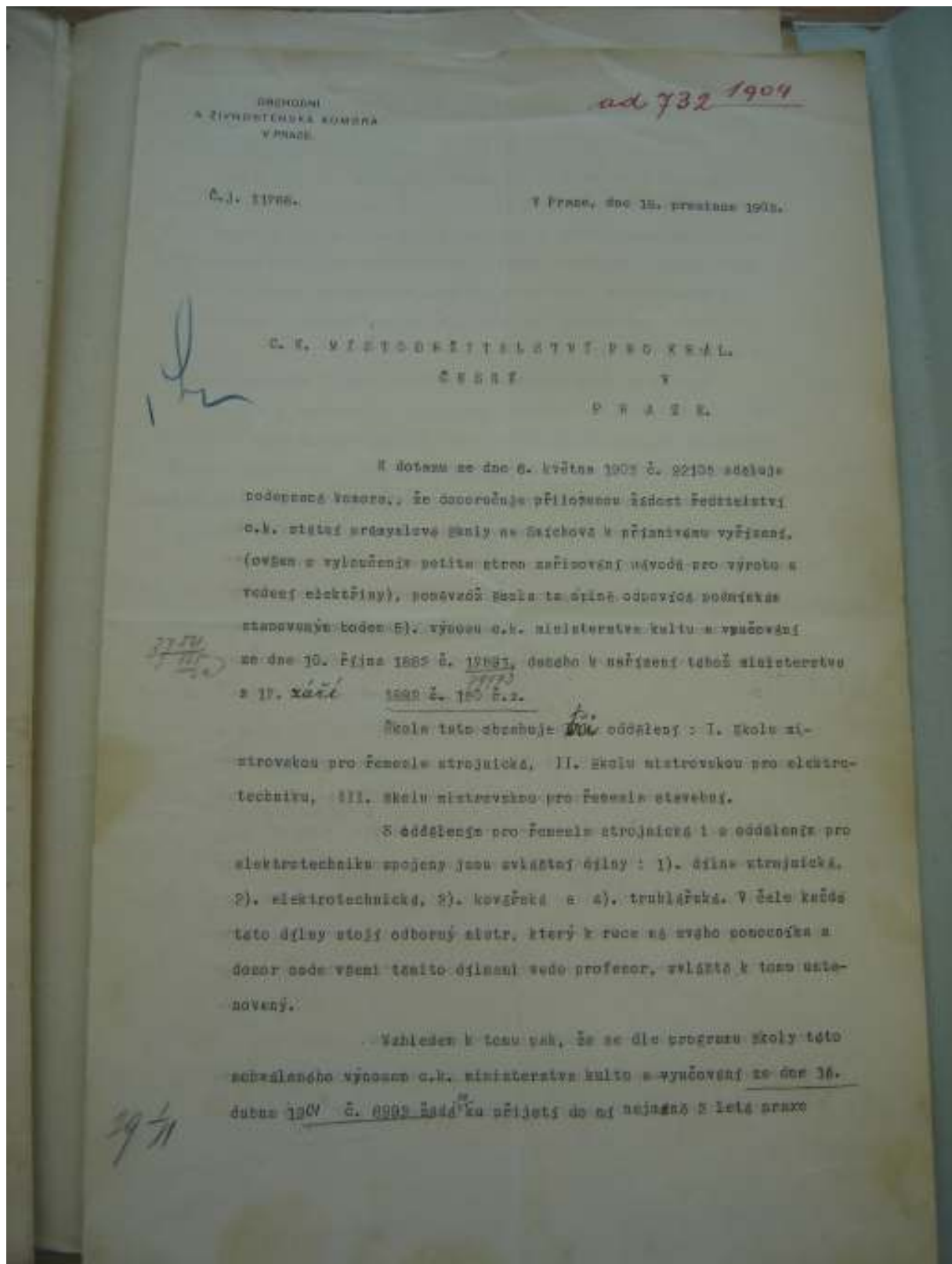
Josef Šaborský
absolvent mistrov školy stá. stav.
2. ročník 1903.

obr.příloha č.3

DRUHODNÍ
A ŽIVNOSTĚCKÁ KOMORA
V PRAZE.

ad 732 1904

Č. J. 1904.

V Praze, dne 15. prosince 1904.

C. K. VYSTOBRITELSTVÍ PRO KRÁL.
ČESKÉ V PRAZE.

Handwritten signature/initials

K dotazu ze dne 6. května 1904 č. 22106 odejduje
podporučík Vasora, že doporučení přílohou žádost ředitelství
c. k. státní průmyslové školy na Šaichově k přánímu vyřízení
(ovšem s vyloučením politických stran zařazených vývodů pro výrobu a
režii elektriny), považováno škola ta dříve odpovídá podmínkám
stanoveným bodem 5). výnosu c. k. ministerstva kultu a vyučování
ze dne 10. října 1885 č. 19891, dáleho k usazení tohož ministerstvu
z 17. září 1892 č. 180 č. z.

*3774
F. III*

Škola tato obsahuje ~~dvě~~ oddělení: I. školu mi-
strovskou pro řemesla strojařská, II. školu mistrovskou pro elektro-
techniku, III. školu mistrovskou pro řemesla stavební.

S oddělení pro řemesla strojařská i s oddělení pro
elektrotechniku spojeny jsou vlastní dílny: 1). dílna strojařská,
2). elektrotechnická, 3). kovářská a 4). truhlářská. V škole každé
tato dílny stojí odborný mistr, který k tomu má svého pomocníka a
šéfa oddělení tímto dílnami vede profesor, vlastní k tomu usta-
novený.

Vzhledem k tomu pak, že se dle programu školy této
schváleného výnosu c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 16.
dubna 1904 č. 2999 ¹⁹⁰⁴ žádá přijetí do ní nejméně 3 letů praxe

39/11

předchozí, a že na škole této v praktickém vyučování do celá 2 let
(9 hod. týdně) se pokračuje v dílech předem uvedených pod dozorem odbor-
ných zástupců, není závady, proč by škola tato pro řemeslné živnosti, v
zájmu uvedené, dodatečně zaražena byla rovněž do seznamu učebních
jichž vyvěšení na odchodnou opravňují k samostatnému nastoupení učni-
ckým živnostem řemeslným. (Nařízení min. kultu a vyučování ze dne 5. srp-
na 1902, č. 175 ř. z.)

Konečně za přísnivě vyřízení příložené žádosti přislouává se i ta
okolnost, že oprávnění, vydávati vyvěšení na odchodnou s klausulí
oprávnující ke samostatnému nastoupení určitého řemesla (výnos č. k. min.
kultu a vyučování ze dne 7. října 1902 č. 32.082), pro všechna řemesla
v zájmu uvedené již dříve i jiným, značičky zřízeným ústavem odělna
byla. K nř. zřízených průmyslových škol v Praze, Plzni, Brně, Liberci,
Vardubicích, ve Lvově atd.

././ Přílohu ././ vracuje.

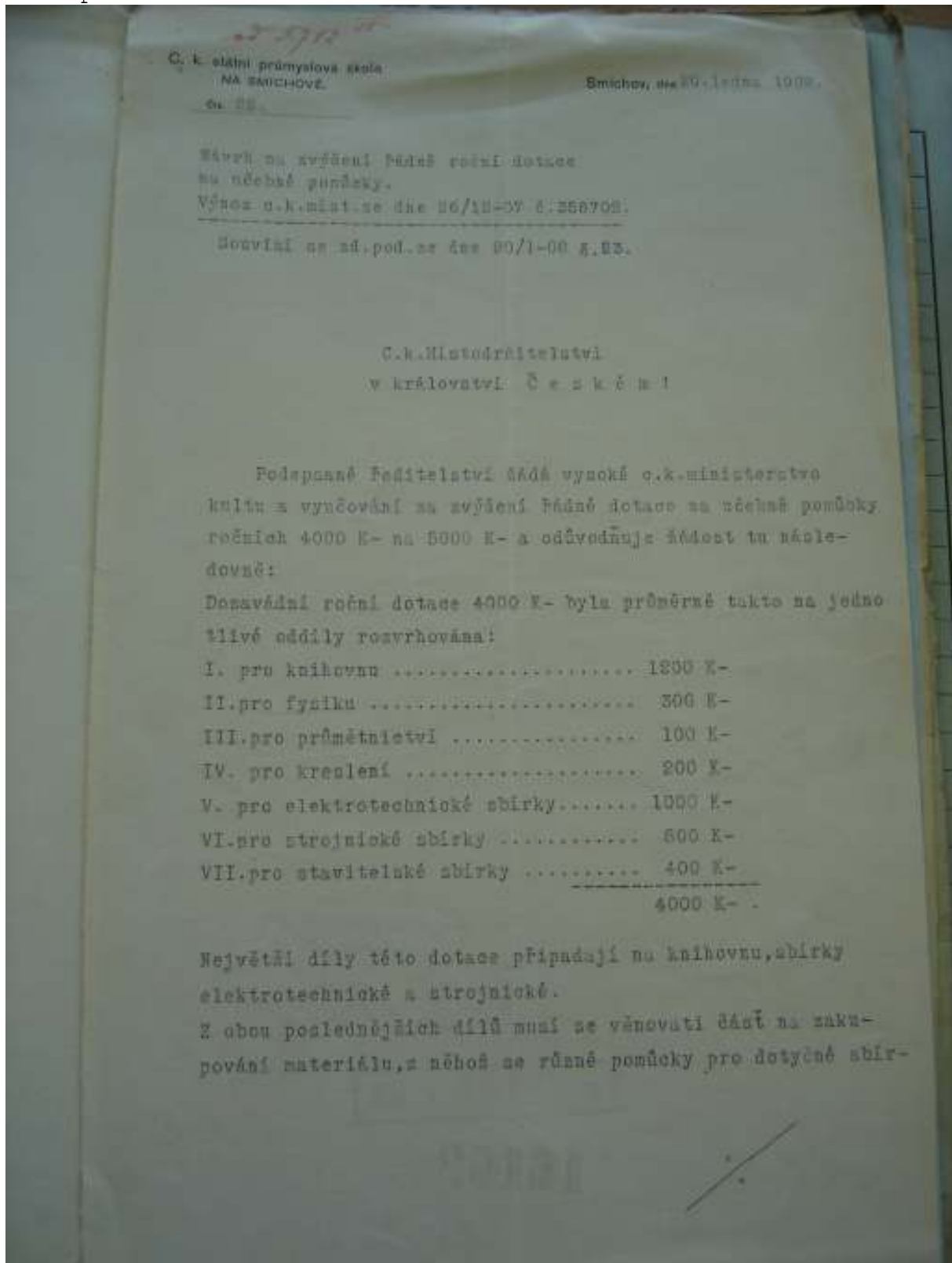
Obchodní s živnostenská komora v Praze.

Prezident:

Rivnáč

Sekretářův náčelník:

K. Zimber

ky v dílnách školních teprve zhotovují, tak se zbývá z dotyčných obnosů poměrně malá částka na zakoupení učebních pomůcek, které doma zhotoviti nelze.

Podobně Ředitelství jest nuceno částečně dotace na učebně pomůcky upotřebiti na zakupování materiálů, ze kterého se v dílnách pomůcky zhotovují; jednak získává se tím vhodných prací pro žáky, jinak proto, že reáljmi dotace na zakupování materiálů některak nestačí.

Pokud se do roku 1906 vyčerpávala mimořádná dotace na zařízení školy, připadali na každé obírky ročně značnější obnos, z něhož se postupně a dle možnosti ty nejnutnější pomůcky učebně opatřovaly.

V roce 1907 zbyla již pro opatřování učebních pomůcek jen málo dosavadní dotace 4000 K., ze které příslušné díly pro elektrotechniku a strojínictví nestačí, aby se mohly pokroku doby příslušné pomůcky učebně opatřovati a proto prosí Ředitelství, aby c. k. ministerstvo kultu a vyučování řádnou dotací ročních 4000 K. na 5000 K. zvýšilo.

Jelikož jest ještě třeba mnoho pro obírky opatřiti, jest podobně Ředitelství nuceno ještě zvláštní podání ze dne 30/1-1908 č. 93 o mimořádnou dotaci žádati, aby pro nynější dobu ony nejnutnější přístroje opatřeny býti mohly.

Ředitelství
c. k. státní průmyslové školy
na Štúrkově
C. k. vládní rada

Jan Hestek

Ředitel.

Pras 21 / I 1908.

16162₂₆₆

29¹⁵/₃₈

26

C. k. státní průmyslová

Pohled do dílny elektrotechnické.

Pohled do dílny strojnické.

škola na Smíchově.

Pohled do dílny trubičkářské.

Pohled do kovárny.

Seznam pramenů a literatury

Nevydané prameny:

Archiv Národního technického muzea Praha, fond č.25
Archiv Střední průmyslové školy na Smíchově
Národní archiv, fond Ministerstvo kultu a vyučování, č. 871

Vydané prameny:

Zprávy Cís. král. státní průmyslové školy na Smíchově. 1901-1914

Literatura:

BRABENCOVÁ, Jana. *Vývoj živnostenského pokračovacího školství a jeho místo v systému průmyslového vzdělávání v Čechách v letech 1850-1914*. In: *Studie k sociálním dějinám*. [D.] 6. Praha, 2000. s. 236-247

BRONCOVÁ, Dagmar. *Kniha o Praze 5*. Praha : MILPO, 1996. 205 s

FAIMONOVÁ, Abby. *Dějiny školství rakouského : po roce 1848*. Praha : Emil Šolc, 1912. 224 s.

HAVRÁNEK , Jan. *Školy a jejich žáci v Praze v 19. a 20. století*. In PEŠEK, Jiří, SVATOŠ, Michal. *Škola a město*. Praha : Karolinum, 1994. s. 59-75.

HAVRÁNEK, Jan. *Kultura v životě obyvatel Prahy a předměstí kolem roku 1900*. In LEDVINKA, Václav, PEŠEK, Jiří. *Dokumenta Pragensia : Sborník materiálů z Archivu hlavního města Prahy číslo 5*. Praha : Archiv hlavního města Prahy, 1985. s. 135-144.

JUNGMANN, Jan. *Smíchov : Město za Újezdskou branou*. Praha : Muzeum hl. m. Prahy, 2007. 235 s.

LEDVINKA, Václav, PEŠEK, Jiří. *Praha*. Praha : Lidové noviny, 2000. 819 s.

LOMIČ, Václav, HORSKÁ, Pavla. *Dějiny Českého vysokého učení technického*. Praha : České vysoké učení technické v Praze, 1978. 2 sv. (595, 452 s.).

MANSFELD, Bedřich. Činnost Jednoty průmyslové od let 1880. In MANSFELD, Bedřich. *Sto let Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách*. Praha : [s.n.], 1934. s. 318-378.

MÍKA, Zdeněk. K průmyslovému vývoji Prahy v 19. a na počátku 20. století. In LEDVINKA, Václav, PEŠEK, Jiří. *Dokumenta Pragensia : Sborník materiálů z Archivu hlavního města Prahy číslo 5*. Praha : Archiv hlavního města Prahy, 1985. s. 12-26.

PALOUŠ, Radim. Pohled na dějiny školství z hlediska filosofie výchovy. In PEŠEK, Jiří, SVATOŠ, Michal. *Škola a město*. Praha : Karolinum, 1994. s. 7-21.

ROSA, Arnošt. Vznik a vývoj české průmyslové školy v Praze. In MANSFELD, Bedřich. *Sto let Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách*. Praha : [s.n.], 1934. s. 269-282.

RUTH, František. *Kronika královské Prahy : a obcí sousedících*. Praha : Lidové noviny, 1995. 3 sv. (472, 426, 345 s.).

ŘEZNÍČKOVÁ, Kateřina. *Študáci a kantoři za starého Rakouska : České střední školy v letech 1867-1918*. Praha : Libri, 2007. 215 s.

SOMR, Miroslav. *Dějiny školství a pedagogiky*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1987. 359 s.

SVATOŠ, Michal, VELEK, Luboš, VELKOVÁ, Alice. *Magister Noster: Sborník statí věnovaných in memoriam prof. PhDr. Janu Havránkovi, CSc.* Praha : Karolinum, 2005. 629 s.

ŠAFRÁNEK, Jan. *Školy české : obraz jejich vývoje a osudů*. Praha : Matice česká, 1918. 2 sv. (325, 455 s.).

URFUS, Valentin. Právní vymezení města v 19. století a vývoj Pražského souměstí. In LEDVINKA, Václav, PEŠEK, Jiří. *Dokumenta Pragensia : Sborník materiálů z Archivu hlavního města Prahy číslo 5*. Praha : Archiv hlavního města Prahy, 1985. s. 76-83.

ZELENKA, Timoteus. *Pražská předměstí*. Praha : Orbis, 1955. 125 s.